

Openbaargroen-awards

extra nummer van Groencontact

Wevelgem

Groene gemeente met VMM-label

Genk

Groene gemeente met Groenaannemer-award

Denderleeuw

Gemeente in bloei

Liedekerke

Bijenvriendelijke gemeente

de beste groenprojecten van 2022

Ontdek de nieuwe generatie EV's van Goupil.

GOUPIL-G6

In Belgische première stellen we u de nieuwe G6 voor!

De G6, de nieuwste telg uit ons gamma, verzekert u prestaties van een hoog niveau in de categorie elektrische utilitaire voertuigen.

Trouw aan het DNA van het merk biedt de G6 meer dan 1 ton laadvermogen en een volume tot 9 m³. Aangepast aan ieder professioneel gebruik biedt de G6 plaats voor 3 personen en wordt hij aangeboden in verschillende versies.

GOUPIL-G4

G4M en G4L:

de referenties inzake compacte elektrische utilitaire voertuigen.

Zoekt u een utilitair, robuust, 100% elektrisch en performant voertuig? De G4 past zich aan uw vakgebied aan dankzij de vele beschikbare koetswerkversies en uitrustingen. Met zijn Lithium-batterijen biedt de Goupil G4 u een laadvermogen tot 1,2 ton, een sleepvermogen van 1,4 ton en één van de kortste draaicirkels op de markt (4 meter).

GOUPIL-G2

Ontdek de meest compacte Goupil: de nieuwe G2.

De G2 die uitblinkt door zijn modern design, soepel rijgedrag en wendbaarheid, is gehomologeerd voor de openbare weg en mag tot 600 kg laden. Zijn Lithium-batterij garandeert een autonomie tot wel 100km. De G2 combineert licht gewicht met stijfheid door een alu-cabine gekoppeld aan een stalen buizenchassis. Door zijn ultra-compacte ontwerp geeft hij toegang tot de smalste wegen.

Uw exclusieve invoerder voor België. >

driven by nature

electricdrive.be

info@electricdrive.be

www.electricdrive.be

GOUPIL

Colofon

Groencontact

Is een vakblad over openbaar groen van de Vereniging voor Openbaar Groen (VVOG) vzw. Het verschijnt 5x per jaar. Je ontvangt het als lid of je kan een abonnement nemen.

www.groencontact.info

Redactie

Filiep Bouckenooghe, hoofdredacteur
Vito Leysens
Peter Vandyck

Columnist

Jan Vilain

Redactienetwerk

Wij werken vaak samen met gastschrijvers. Hiervoor onderhouden we goeie contacten met universiteiten, hogescholen, onderzoekscentra ... die actief zijn in ons vakgebied. Daarnaast brengen we 'best practices en ervaringen' van de groenambtenaren uit lokale besturen. Mocht je zelf een interessante case, onderzoek ... hebben die in Vlaanderen moet gekend zijn, aarzel dan niet ons te contacteren.

Eindredactie

Filiep Bouckenooghe | filiep.bouckenooghe@vvog.info

Redactieadres

Predikherenrei 1c | 8000 Brugge
T. 050 33 21 33 | F. 050 33 20 62 | groencontact@vvog.info

Vormgeving

Grafisch Bureau Neiryck | Brugge | gdv-brugge@telenet.be

Druk

Drukkerij Jacobs | Brugge | www.drukkerij-jacobs.be

Advertenties

VVOG | Predikherenrei 1c | 8000 Brugge
T. 050 33 21 33 | F. 050 33 20 62 | groencontact@vvog.info

Abonnementen

Een jaarabonnement van 5 nummers kost (incl. BTW):

Standaard abonnement (Gedrukt & digitaal)
• België: € 60 | Buitenland: € 75 | Studenten: € 30

Digitaal abonnement

• Normaal: € 50 | Studenten: € 20
• Een los nummer kost: € 20 (gedrukt)

Abonneren kan door overschrijving van het juiste bedrag op IBAN BE82 0680 5419 8068 | IC GKCCBEBB met de mededeling: 'nieuw abonnement Groencontact' BTW BE 0414 897 902

Copyright

Het nadrukken of overnemen van artikels mag enkel gebeuren na voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur(s) én de redactie. Gelieve eerst contact op te nemen met de redactie.

Verantwoordelijke Uitgever

Elsie Desmet | Predikherenrei 1c | 8000 Brugge
BTW BE0414 897 902 | RPR Gent – Afd. Brugge

Ondertekende artikelen en advertenties vallen onder de verantwoordelijkheid van de auteurs, respectievelijk adverteerders. Het opnemen van een artikel of advertentie betekent niet noodzakelijk dat de VVOG of de redactie een gelijkwaardig standpunt innemen.

ISSN

0250-7706

Milieubijdrage

Groencontact wordt gedrukt op papier afkomstig uit verantwoord beheerde bossen en wordt verstuurd onder recycleerbare papieren omslag.

Geen bouwteams zonder landschapsbouwers

Bij elke editie van de Openbaargroen-awards wordt ook de Groenaannemer-award uitgereikt. Met deze award belonen VLAM en VVOG een groenproject dat met de expertise van een professionele tuinaannemer werd gerealiseerd. Hiermee willen ze het maatschappelijk belang van openbaar groen onder de aandacht brengen en ijveren voor een goede samenwerking tussen gemeentebesturen en groenaanemers. De projecten die in het recente verleden de Groenaannemer-award hebben gekregen, zoals de omgevingsaanleg van het nieuwe gemeentehuis van Beveren (2021), het Bloemekenspark in Gent (2020) en de site Schiervelde in Roeselare (2019), laten mooi zien dat een goede samenwerking inderdaad belangrijk is en effectief tot betere resultaten kan leiden.

Groenaanemers beseffen nog te weinig dat de groenaanleg bij grote publieke en semi-publieke bouw- en infrastructuurprojecten en het beheer van die groene ruimten mooie toekomstperspectieven bieden. Omgekeerd moeten ook steden en gemeenten en andere (publieke) opdrachtgevers beseffen dat groenaanemers, met hun specifieke kennis en ervaring, onmisbaar zijn voor zowel het beheer/onderhoud als voor het ontwerp en de aanleg van groenblauwe infrastructuur.

Gelukkig groeit dat besef aan beide kanten. *“Groen in de bebouwde omgeving en biodiversiteit zullen alleen maar aan belang winnen,”* zegt Yves Heirman van de Belgische Federatie Groenvoorzieners (BFG-FBEP). *“De rol van de tuinaanemers daarbij is evident. Wij kennen als geen ander de mogelijkheden van levend groen. Wij vergroenen steden en gemeenten zowel op de grond als op daken en gevels en formuleren nieuwe antwoorden op nieuwe uitdagingen. Indien de professionele tuinsector versterkt wordt, zullen andere actoren het gat met plezier invullen, maar met het risico op minder kennis en vakmanschap.”*

BFG werkt trouwens al enkele jaren intensief samen met Embuild (de vroegere Confederatie Bouw). *“De bouw- en tuinsector hebben in toenemende mate met elkaar te maken. En nieuwe niches zoals het dak- en gevelgroen versterken dat nog,”* beaamt Patrick Noé, directeur van de Cluster Complemeantaire Bedrijven binnen Embuild (de vroegere Confederatie Bouw). *“De combinatie van infrastructuur en gebouwen met groenelementen en waterpartijen is van groot belang om de duurzaamheid en leefbaarheid van onze omgeving te versterken, om de biodiversiteit naar een hoger niveau te tillen en om te kunnen inspelen op de gevolgen van de klimaatverandering. Dat vraagt een intense samenwerking over de verschillende sectoren heen: projectontwikkelaars, ontwerpers en studie bureaus, bouwaanemers, wegenwerkers en groenvoorzieners, water- en rioolbeheerders, lokale en bovenlokale overheden, ... Iedereen heeft een rol te spelen. Dat begint reeds bij de ontwerp-fase: bouw- en groenaanemers moeten actief betrokken worden om de technische uitwerking van de water- en groenelementen te waarborgen bij ontwerpers en projectontwikkelaars.”*

Naar aanleiding van de Dag van de Biodiversiteit in mei van dit jaar benadrukte Embuild Vlaanderen nog het grote belang van 'landschapsbouwers' bij nieuwe bouwprojecten. Om een duurzame leefomgeving te bouwen dient er voldoende aandacht te zijn voor de koppeling van water en groen. De groenaanemers zijn best geplaatst om dit resultaat te garanderen, aldus Peter Loyens, voorzitter van de vereniging van groenwerkers binnen Embuild en CEO van Krinkels. *“Zij voorzien de omgeving rond bouwprojecten van groenvoorziening en waterrobuuste ingrepen. Daarbij gaat het niet alleen om groendaken en -gevels, groenvoorziening bij wegenwerken enzovoort, maar ook om complete landschapsconcepten die de waterhuishouding en de biodiversiteit verbeteren.”*

Een probleem is dat grotere projecten meestal aan een bouw- of wegenbouwbedrijf worden gegund, en dat de groenaannemer in het beste geval als onderaannemer wordt ingehuurd, en vaak dan nog in een laattijdig stadium. Een waardevolle piste in dat verband is om aparte aanbestedingen uit te schrijven voor de groenaanleg bij bouw- en infrastructuurwerken. Grotere groene aanbestedingen kunnen worden opgesplitst in kleinere pakketten om lokale groenbedrijven de kans te geven mee te dingen.

'Openbaar Groen', VLAM

Leden (2022)

Aalter, Aartselaar, Alken, Antwerpen, Anzegem, Assenede, Avelgem, Balen, Beernem, Beerse, Beersel, Begijnendijk, Beringen, Berlaar, Berlare, Beveren, Bilzen, Blankenberge, Bocholt, Boechout, Bonheiden, Boom, Bornem, Brasschaat, Brecht, Bree, Brugge, Buggenhout, Damme, De Haan, De Panne, De Pinte, Deerlijk, Denderleeuw, Dendermonde, Dessel, Destelbergen, Diepenbeek, Diksmuide, Duffel, Eeklo, Erpe-Mere, Essen, Evergem, Geel, Genk, Gent, Grobbendonk, Haacht, Hamont-Achel, Harelbeke, Hasselt, Heist-op-den-Berg, Hemiksem, Herk-de-Stad, Heusden-Zolder, Heuvelland, Hoeilaart, Hoeselt, Hooglede, Hoogstraten, Houthalen-Helchteren, Houthulst, Hove, Huldenberg, Ichtegem, Ieper, Ingelmuister, Izegem, Jabbeke, Kalmthout, Kampenhout, Kapellen, Kasterlee, Knokke-Heist, Koksijde, Kontich, Kortrijk, Kraainem, Kruibeke, Kuurne, Laakdal, Laarne, Landen, Langemark-Poelkapelle, Lede, Leopoldsburg, Leuven, Liedekerke, Lier, Lille, Lint, Lochristi, Lokeren, Lommel, Londerzeel, Lubbeek, Lummen, Machelen, Maldegem, Mechelen, Meerhout, Melle, Menen, Merelbeke, Meulebeke, Moerbeke, Mol, Mortsel, Nazareth, Niel, Nieuwpoort, Nijlen, Olen, Oostende, Oosterzele, Oostkamp, Opwijk, Oud-Turnhout, Oudenaarde, Oudenburg, Oudsbergen, Overijse, Peer, Pelt, Poperinge, Putte, Puurs-Sint-Amands, Ranst, Ravels, Retie, Rijkevorsel, Roeselare, Rumst, Schilde, Schoten, Sint-Genesius-Rode, Sint-Gillis-Waas, Sint-Katelijne-Waver, Sint-Martens-Latem, Sint-Niklaas, Sint-Truiden, Staden, Steenokkerzeel, Stekene, Temse, Tervuren, Tessenderlo, Tiel, Torhout, Turnhout, Veurne, Vilvoorde, Vosselaar, Waasmunster, Waregem, Wervik, Westerlo, Wetteren, Wevelgem, Wezembeek-Oppem, Wielsbeke, Wijnegem, Willebroek, Wingene, Wommelgem, Wuustwezel, Zandhoven, Zaventem, Zedelgem, Zele, Zoersel, Zonhoven, Zottegem, Zwalm, Zwevegem, Zwijndrecht

Bestuursorgaan (2019-2025)

Elsie Desmet, Torhout, voorzitter
Filip Kegels, Beveren, ondervoorzitter
Laurence Libert, Hasselt, ondervoorzitter
Yves De Bosscher, Harelbeke
Jan De Broeyer, Overijse
Raf De Canck, Lubbeek
Goele Fonteyn, Brasschaat
Carl Hanssens, Sint-Niklaas
Michel Jansen, Hoogstraten
Patrick Roose, Menen
Danny Taghon, Lochristi
Jean Vanhees, Beringen
Nicole Van Praet, Bornem
Dirk Vanseggelen, Pelt
Anja Vermeulen, Kraainem
Filiep Bouckenooghe, directeur
Rudi Geerardyn, adjunct-directeur

Centrumstedenoverleg

Antwerpen, Brugge, Genk, Gent, Hasselt, Kortrijk, Leuven, Mechelen, Oostende, Roeselare, Sint-Niklaas, Turnhout

Lerend Netwerk Oost

Alle aangesloten steden en gemeenten uit de provincies Antwerpen, Limburg en een deel van Vlaams-Brabant.

Lerend Netwerk West

Alle aangesloten steden en gemeenten uit de provincies West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen en een deel van Vlaams-Brabant.

De Vereniging voor Openbaar Groen (VVOG) is een vereniging van Vlaamse steden en gemeenten met het statuut van een vereniging zonder winstoogmerk (vzw). De aangesloten steden en gemeenten hebben het statuut van werkelijk lid. Provincies en andere lokale besturen kunnen ook aansluiten als werkelijk lid. Natuurlijke en publiekrechtelijke personen kunnen enkel aansluiten als toegetreden lid met beperkte dienstverlening.

VVOG werd in 1974 opgericht op initiatief van zeven Vlaamse steden: Antwerpen, Brugge, Gent, Mechelen, Oostende, Sint-Niklaas en Vilvoorde.

VVOG fungeert als kennis- en informatiecentrum op het vlak van openbaar groen. De leden gemeenten kunnen op elk moment beroep doen op de verschillende vormen van dienstverlening (zie hiernaast).

VVOG biedt aan de mandatarissen en ambtenaren van de aangesloten steden en gemeenten een forum waar vak kennis en ervaring in verband met het 'groene' kunnen uitgewisseld worden en waar oplossingen voor 'groene' problemen met collega's en vakgenoten kunnen besproken worden.

Secretariaat

Vereniging voor Openbaar Groen
Predikherenrei 1c | 8000 Brugge
T. 050 33 21 33
info@vvog.info | www.vvog.info

Medewerkers

- Filiep Bouckenooghe | filiep@vvog.info
directeur | algemene leiding, communicatie, sponsoring, bestuursorganen
- Peter Vandyck | peter@vvog.info
openbaargroen-adviseur, vorming
- Leen Devincq | leen@vvog.info
openbaargroen-adviseur
- Brecht Melotte | brecht@vvog.info
openbaargroen-adviseur
- Vito Leyssens | vito@vvog.info
stafmedewerker
- Doreen Leuntjens | doreen@vvog.info
secretariaat, ledenzorg
- Dirk Neiryck | dirk@vvog.info
boekhouding, communicatie, ICT

Partners

VLAM
VMM
Dep Omgeving
VVSG
ANB
Stadswerk
Entente Florale Europe

VVOG is actief lid van

Bacterievuur | Beleidstactieken tuinen en groene infrastructuur | Bosgids | De Bosalliantie | Duurzaam gebruik pesticiden | Ecocities | Garlock | GreenDeal Sportdomeinen | Klimaatbomenexpertengroep (Limburg) | label Natuurinclusief werken | Leiedal | Natuur en gezondheid | Nitropol | Onderzoek VIVES straatbomen bodem | Ontwikkeling van groene infrastructuur | SB 250 | SBO project RESPONSE | Straatbomen | Studie biomassaprojecten | Tetra | Houtkanten(actie)plan | AWV vademecum

Missie

VVOG is een vakorganisatie van en voor groenmedewerkers en politiek verantwoordelijken voor groenbeleid van de lokale besturen in Vlaanderen. Wij promoten het openbaar groen in al zijn vormen en streven naar meer groenbeleving. Daarvoor ondersteunen we de lokale besturen in het ontwikkelen van een breed groenbeleid: uitrollen structurele groenvisie, realiseren van groenprojecten en kwalitatief beheren van groen..

Strategische doelstellingen

- VVOG, van en voor de steden en gemeenten
- VVOG, als kennisdeler
- VVOG, als netwerkorganisatie
- VVOG, als pionier

Kenniscentrum

Groencontact De VVOG publiceert een 3-maandelijks vaktijdschrift over openbaar groen. Groencontact is tevens het contact- en informatieblad van en voor de leden.

Zakboekjes Handige praktijkgidsen in pocketformaat met praktisch bruikbare info voor groenambtenaren, studiebureaus en terreinbeheerders op het terrein

Boomwaardecalculator Handige digitale tool om snel de waarde van bomen of een schadevergoeding te berekenen

Studiedagen Jaarlijks organiseert de VVOG één of meerdere studiedagen (symposia, congressen).

Seminaries en studiebezoeken Meerdere keren per jaar worden voor de leden seminars en/of vakexcursies georganiseerd over concrete groentema's.

Communicatie

GroenMail De VVOG publiceert een elektronische nieuwsbrief met actuele informatie over het 'groene' vakgebied. Inschrijven kan op info@vvog.info

Website Op de website van de VVOG vindt men allerlei nuttige informatie over het vakgebied. Meer en meer wordt de website hét interactieve medium waarmee de VVOG communiceert met haar leden | www.vvog.info

Facebook Op sociale media willen wij informeren en debatteren over openbaar groen www.facebook.com/verenigingvooropenbaargroen

Vorming en opleiding

De VVOG organiseert gespecialiseerde cursussen op maat van de gemeenten. De cursussen zijn zowel theoretisch als praktijkgericht en bieden een volledig opleidingstraject in functie van de kennis van de cursisten. VVOG is door de Vlaamse overheid erkend als opleidingscentrum.

Openbaargroen-awards

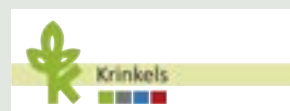
Dit is een jaarlijkse wedstrijd waaraan alle Vlaamse gemeentebesturen kunnen deelnemen. Op die manier wil de VVOG interessante en voorbeeldstellende groenprojecten en bloemeninitiatieven meer bekendheid geven. Bijzondere aandacht gaat uit naar projecten die bijenvriendelijk, pesticidenvrij en waterrobuust beheerd worden.

Sponsors
Openbaargroen-awards

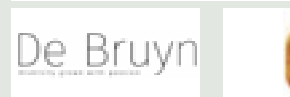
Partnerships

ELIET®

klip.vlaanderen.be

Openbaargroen-awards 2022

Openbaargroen-awards is de jaarlijkse wedstrijd van de VVOG waar alle Vlaamse lokale besturen kunnen aan deelnemen in nauwe samenwerking met VLAM. Ook de Vlaamse Milieumaatschappij en het Departement Omgeving verlenen sinds enkele jaren hun enthousiaste medewerking aan de Openbaargroen-awards.

Drie thema's, twee labels, één award

Gemeenten kunnen deelnemen met een recent groenproject bij 'Groene Gemeente' of met een recente realisatie met bloemen op openbaar domein bij 'Gemeente in Bloei'.

In samenwerking met het Departement Omgeving wordt de wedstrijd 'Bijenvriendelijke gemeente' georganiseerd voor bijenvriendelijke acties. Jaarlijks wordt het label 'Bijenvriendelijkste gemeente van het jaar' uitgereikt.

Gemeenten kunnen voor elk ingediend groenproject het label 'Waterproof' en of 'Zonder is gezonder' krijgen wanneer het project vernieuwend en inspirerend is voor andere gemeenten op vlak van het omspringen met water en/of het niet-gebruik van pesticiden. Dit wedstrijdonderdeel gebeurt in samenwerking met de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM).

Eén groenproject krijgt de 'Groenaannemer-award' wanneer het door een professionele groenaannemer deskundig is uitgevoerd en dit naar algehele voldoening van het betrokken gemeentebestuur.

Entente Florale Europe

Een gemeente wordt uitverkoren om volgend jaar deel te nemen aan de Europese groen- en milieuwedstrijd Entente Florale Europe.

Dank aan deelnemende gemeenten, organisaties en sponsors

In deze speciale editie van Groencontact worden alle wedstrijdresultaten voorgesteld. De VVOG bedankt alle organisaties en sponsors voor hun medewerking en wenst alle deelnemende gemeenten van harte te feliciteren met hun inspanningen om onze leefomgeving te vergroenen.

Filip Bouckenoghe

Directeur VVOG | Coördinator Openbaargroen-awards

vereniging voor
openbaar groen

VVOG
Vereniging voor Openbaar Groen
Predikherenrei 1c | 8000 Brugge
T. 050 33 21 33 | info@vvog.info
www.vvog.info | www.groencontact.info

VLAM.be

VLAM
Vlaams Centrum voor Agro en Visserijmarketing
Koning Albert II-laan 35 (bus 50) 1030 Brussel
T. 02 552 80 11 | vlam@vlam.be
www.vlam.be | www.openbaargroen.be
www.groenvanbijons.be

 VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ

VMM
Vlaamse Milieumaatschappij
Dr. De Moorstraat 24-26 | 9300 Aalst
info@vmm.be | www.vmm.be
www.zonderisgezonder.be | www.watertoets.be

 DEPARTEMENT OMGEVING

Departement Omgeving
Graaf de Ferrarisgebouw
Koning Albert II-laan 20, bus 8 | 1000 Brussel
T. 02 553 80 11 | omgeving@vlaanderen.be
www.omgevingvlaanderen.be

Inhoud

3 van de redactie

Geen bouwteams zonder
landschapsbouwers | VLAM

6 groene gemeente

De beste groenprojecten in 2022

- Overzicht
- Groenaannemer-award
- Label Zonder is gezonder en Waterproof

- 8 Begraafplaats
- 10 Buurtgroen
- 12 Groene ader
- 14 Landschapsinrichting
- 16 Omgevingsgroen
- 18 Plantenperken
- 20 Speelgroen | Scholen
- 22 Themagroen
- 24 Tuinstraten
- 26 Wijkpark
- 28 Groenblauwe as

30 bijenvriendelijke gemeente

De lat wordt steeds hoger gelegd

- Overzicht
- 32 Bijenvriendelijkste gemeente 2022
- Liedekerke
- Beringen
- 34 Wat hebben we geleerd in ...
- 36 Gemeenten met 3 bijensymbolen
- 39 Gemeenten met 2 bijensymbolen
- 43 Gemeenten met 1 bijensymbool

46 gemeente in bloei

De beste bloemenrealisaties in 2022

- Overzicht
- 47 Gemeenten met 3 bloemensymbolen
- 50 Gemeenten met 2 bloemensymbolen
- 51 Gemeenten met 1 bloemensymbool

52 overzicht Openbaargroen-awards 2022

Tabel met alle wedstrijdresultaten

56 Entente Florale Europe

advertenties

Electricdrive ▶ 2 | Willaert ▶ 28 |
Terracottem ▶ 28 | BestSelect ▶ 29 |
Eliet ▶ 29 | Krinkels ▶ 55

Extra bijlage

CG Concept Xtra 2022

Openbaargroen
awards 2022

Herbert Hooverplein, Leuven

Groene gemeente

De beste groenprojecten in 2022

vereniging voor
openbaar groen

Openbaargroen
awards 2022

In het wedstrijdthema Groene gemeente werden 98 kandidaatsdossiers ingediend. In de loop van de maanden juli, augustus en september werden alle projecten bezocht.

Tijdens de eindbespreking van 30 september '22 overliep de jury alle projecten en weerhield ze 89 groenrealisaties. De weerhouden projecten werden ingedeeld in 11 categorieën: begraafplaats, groene ader, omgevingsgroen, buurtgroen, wijkpark, landschapsinrichting, speelgroen en scholen, themagroen, plantenperken, tuinstraten, groenblauwe ader.

In elk van de categorieën werden laureaten en een rangorde aangeduid, zoals hierna vermeld. De meest inspirerende groenprojecten werden tijdens de Finale op 15 december voorgesteld. De laureaten ontvingen een getuigschrift en een geldprijs, geschonken door VLAM.

De beste projecten worden hierna kort beschreven en voor een alfabetisch overzicht verwijzen we naar p. 52 tot 54.

Filiep Bouckenooghe

Groenaannemer-award

De beste realisatie door een groenaannemer

VLAM en VVOG belonen een groen-project dat met de expertise van een professionele tuinaannemer werd gerealiseerd. De award brengt het maatschappelijk belang van openbaar groen onder de aandacht en ijvert voor een goede samenwerking tussen gemeentebesturen, boomkwekers en tuinaannemers. Na deliberatie werd het project 'Welzijns-campus Portavida' te Genk geselecteerd als winnaar (zie p.17). De laureaat ontving een getuigschrift en een aankondigingsbord geschenken door VLAM.

Filiep Bouckenooghe

Juryleden Groene gemeente en Groenaannemer-award

VVOG | **Filiep Bouckenooghe**, directeur | **Leen Devinck**, openbaargroen-adviseur
Peter Vanduyck, openbaargroen-adviseur | **Brecht Melotte**, openbaargroen-adviseur
Vito Leyssens, stafmedewerker | **Jos De Wael**, erelid | **Alvarez Vanhove**, erelid
AVBS | **Jarne Depaepe**, consulent tuinaanleg | **Bart Verelst**, consulent tuinaanleg
BFG | **Lisbeth Creemers**, consulente
VLAM | **Marie Arnauts**, promotiemanager bloemen & groen
Hogeschool Odisee | **Steven Meeus**, docent agro- en biotechnologie

Label Zonder is gezonder + Waterproof

De beste pesticidenvrije en watervriendelijke groenrealisaties

Toonaangevende groenprojecten op het vlak van pesticidenvrij beheer of die uitmunten op het vlak van duurzaam waterbeheer kwamen in aanmerking voor een speciale prijs van de VMM. Na terreinbezoeken weerhield de vakjury 19 groenrealisaties. In de eindbespreking van 30 september selecteerde ze 3 projecten voor het label 'Zonder is gezonder' en 17 voor het label 'Waterproof'. Alle laureaten ontvingen een getuigschrift en een geldprijs geschenken door de VMM. De 19 geselecteerde projecten worden hierna aangeduid met de bijhorende labels. Voor een alfabetisch overzicht verwijzen we naar p. 52 tot 54.

Filiep Bouckenooghe

Juryleden

VMM | **Tom Goetmaeckers**, Beleidsmedewerker Water
VVOG | **Filiep Bouckenooghe**, directeur en coördinator openbaargroen-awards

	Gemeente	Project	Laur.	Label	Pag.
BEGRAAFPLAATSEN	Wevelgem	Heraanleg toegang begraafplaats Gullegem	1ste		8
	Jabbeke	Heraanleg begraafplaats	2de		8
	Brasschaat	Bosbegraafplaats Rustoord	3de		9
	Essen	Begraafpark Wildert	4de		9
	Landen	Omvorming begraafplaatsen	5de		9
	Beringen	Omvorming groene begraafplaats Paal	6de		9
	Erpe-Mere	Ingroenen begraafplaatsen & natuurbegraafplek	E.V.		9
BUURTGROEN	Vilvoorde	Wilgenplein	1ste		10
	Landen	Onthardingsproject dorpsplein	2de		10
	Lint	Diamantstraat	3de		11
	Kontich	Creatie buurtparkje Groene weg	4de		11
	Denderleeuw	Ontharden Grooten Moortelhoek	5de		11
	Izegem	Buurt natuur op De Mol	6de		11
	Zwijndrecht	Buurtpark Leo Metsstraat	E.V.		11
GROENE ADER	Leuven	Hier dringt het door!	1ste		12
	Beveren	Groenaanleg Gravendreef	2de		12
	Beringen	Laanbomen-rioleringsproject Steenovenstraat	3de		13
	Stekene	Creatie Groene Poort: rondpunt & dorpspleintjes	4de		13
	Beveren	Heraanleg Ciamberlanidreef	5de		13
	Beringen	LSM klimaatbomen verbinden	6de		13
LANDSCHAPSINRICHT.	Torhout	't Hoge Water	1ste		14
	Sint-Niklaas	Menapiëspark Nieuwkerken-Waas	2de		14
	Ichtegem	Landschapspark Stationsput	3de		15
	Torhout	Koningshoek	4de		15
	Kortrijk	Tinekesbos	5de		15
	Meulebeke	Groen lint op de berm	6de		15
OMGEVINGSGROEN	Gent	Drie'S- Oostakkerdorp	1ste		16
	Izegem	Binnentuin stadhuis Izegem	2de		16
	Genk	Welzijns-campus Portavida	3de		17
	Jabbeke	Beekvijverpark	4de		17
	Berlaar	Den Bokal (bijenvriendelijke tuin jeugdhuis)	5de		17
	Machelen	Binnentuin Kanthof	6de		17
PLANTENPERKEN	Deerlijk	Ontharding voortuinen Koningswijk	1ste		18
	Sint-Niklaas	Houtbriel	2de		18
	Brugge	Ontharden en vergroenen Koning Albert I-Laan	3de		19
	Denderleeuw	Heraanleg groenstrook Boriastraat	4de		19
	Vilvoorde	Vergroening verkeersveilige maatregelen	5de		19
	Damme	Onthardingsproject Vissersstraat/Kasteelstraat	6de		19
SPEELGROEN/SCHOLEN	Lille	Natuurlijke speelzone Hof D'Intere	1ste		20
	Deerlijk	Speelnatuur Chiro Joeki	2de		20
	Antwerpen-Deurne	Speelsterrein Groene Sproet	3de		21
	Brasschaat	Multimove-pad in de Brusselse Bossen	4de		21
	Antwerpen-Merksem	Een speelse koelteplek	5de		21
	Jabbeke	Wonderwoudje in Nachtegaalstraat	6de		21
THEMAGROEN	Genk	Genk in Bloei	1ste		22
	Wingene	Gemeentelijk zaadwinningsperceel	2de		22
	Leuven	Plantenlaboratorium Stadsbegraafplaats	3de		23
	Denderleeuw	Parking Moreelstraat	4de		23
	Blankenberge	Troostplek P. Decraene	5de		23
	Meulebeke	Warme Tuinen te Meulebeke	6de		23
TUINSTRATEN	Antwerpen-Wilrijk	Ontharding Aziëlaan	1ste		24
	Oostkamp	Wijk Kroonhove	2de		24
	Antwerpen-Borgerhout	Ontharding en vergroening Van Leenstraat	3de		25
	Antwerpen-Deurne	Tuinstraat Jan Olieslagersstraat	4de		25
	Wingene	Ontharding en vergroening Hofakkerlaan	5de		25
	Mechelen	Autoparking wordt stiltebos	1ste		26
WIJKPARK	Gent	Ontharding Vogelenzangpark	2de		26
	Zandhoven	Dorpspark Massenhoven	3de		27
	Schilde	Park met hondenloopzone & wadi Moerhollaan	4de		27
	Lint	Hoog Heibos	5de		27
	Antwerpen-Ekeren	Omvorming wijk Schoonbroek fase 2	6de		27
	GROENBLAUWE AS				
	Overijse	Vergroening en verblauwing J. Bt. Dekeyserstr.	1ste		28

1e laureaat | begraafplaats

Wevelgem

Herinrichting en gedeeltelijke ontharding voor Bankbeekstraat

De Bankbeekstraat nabij de begraafplaats van Gullegem werd heringericht en gedeeltelijk onthard. Na de heraanleg werd de Bankbeekstraat naast een eenrichtingsstraat ook een fietsstraat.

De ontwerper kwam met een concept om een groot deel te ontharden. Op dat deel kwam een wandelpad doorheen een zachte groenzone met bloemenweides, hagen en streekeigen hoogstammige bomen. Er werd ook een wadi voorzien voor een maximale waterinfiltratie. De riolering op de begraafplaats werd verwijderd waardoor het hemelwater maximaal infiltreert in de bodem of naar de wadi wordt gestuurd.

Door de gedeeltelijke ontharding werd de rijbaan smaller, waardoor meteen gekozen werd om de Bankbeekstraat in te richten als fietsstraat. Er werden plantvakken voorzien met een verlaagde boordsteen aan de straatkant, zodat het hemelwater van de straat rechtstreeks in het plantvak kan lopen en maximaal kan infiltreeren. De klinkers/kasseien die oorspronkelijk het voetpad vorm-

den, werden gerecupereerd in het nieuwe ontwerp met een groene voeg.

De ontwerpers streven naar een duurzame aanplanting, bestaande uit gazon, bloemenweiden, bijenvriendelijke beplanting en een waardevol assortiment aan bomen. De blik op de groene begraafplaats werd opengetrokken voor de buurt en passanten zodat het geheel een eenheid vormt. In een volgende fase wordt dit project gekoppeld aan een nieuw renovatieproject van een aanpalende sociale wijk.

Beoordeling

Wadi, klimaatbestendig, infiltratie, ontharding, hergebruik, totaal-aanpak, biodiversiteit, duurzaam, beleving

oppervlakte: 4.200 m²
ontwerp: Greenconcepts Moorsele & studiebureau Cnockaert
beheer: Tuinen Casteleyn en zonen, Meulebeke
realisatie: Voorjaar 2022
adres: Bankbeekstraat, Wevelgem

2e laureaat | begraafplaats

Jabbeke

Begraafplaats Aartrijksesteenweg

Dit project betreft een begraafplaats buiten de dorpskern. Bij het ontwerp werd gekozen voor een centrale as uit gewassen beton met een bomenrij lindes om twee percelen te verbinden. Op de grens tussen beide delen stond een meerstammige eik, deze werd mee geïntegreerd in het ontwerp. De as dient zowel als wandelpad als aanrijplaats voor de lijkwagens. Om keren te vermijden kunnen dienstwagens via een pad van grasdallen uitrijden

Als rustpunt en ontmoetingsplaats werden er zitbanken voorzien. Er werd sanitair voorzien, waarvan het toiletwater wordt gezuiverd via een ondergronds zuiveringsstation. Het voormalige technische gebouw werd gestript en omgevormd tot een afscheidruimte. In de achterwand werden grote glazen ramen tot op de grond voorzien als doorkijk naar het achterliggende graven en bosbegravingen.

Om het hemelwater te verwerken, werd een vijver aangelegd. Er is een overloop voorzien naar de nabijgelegen beek. Op het stuk voorbij de vijver werd bosgoed aangeplant ter uitbreiding naar het bestaande

Maskobos, om het bestaande bos zo via een bosruil als bosbegravingen in te richten. De bosbegravingen bestaan uit eikenbomen van ongeveer 80-100 jaar oud. Er werden bosanemonen aangeplant die voor extra kleur zorgen in het voorjaar en er werd een slingerend pad in boomschors voorzien.

Om sereniteit op de begraafplaats te behouden werd de inrij van de openbare weg beperkt door gemengde inheemse beplanting. Tussen de ruggen van de grafzerken werden de rijen aangeplant met een mix van vaste planten. In een later fase zal de parking worden aangepakt. Hierbij zullen de parkeerplaatsen vervangen worden door grasbetondallen.

Beoordeling

Water, klimaatbestendig, infiltratie, hergebruik, biodiversiteit, sociaal aspect, duurzaamheid.

oppervlakte: 18.500 m²
ontwerp: Paul Deroose Landschaps-architecten Jabbeke
beheer: Eigen regie
realisatie: Mei 2022
adres: Aartrijksesteenweg (naast 72), Jabbeke

3e laureaat | begraafplaats

Brasschaat

Bosbegravingplaats Rustoord

De laatste jaren is er steeds meer vraag naar begraven worden in de natuur. Dat wordt echter nog niet overal in Vlaanderen aangeboden. De gemeente Brasschaat besloot om een ecologische bosbegravingplaats in te richten naast de bestaande begraafplaats 'Rustoord'.

Het gebied in kwestie is al langer eigendom van de gemeente. Het gaat om een gemengd bosperceel dat volgens de biologische waarderingskaart wordt gekenmerkt als een bestand van grove dennen met ondergroei van bomen en struiken. Er komen ook eiken en lijsterbessen in voor.

Bij dit project staat de ecologische en circulaire gedachte centraal. Het bos wordt zoveel mogelijk met rust gelaten zodat de ecologische functies niet verstoord worden. De paden werden niet verhard, ze worden gemaaid. De materialen voor de afscheidruimte bestaan uit eikenhouten schijven die werden gemaakt van omgevallen bomen afkomstig uit het bos, en een kleine hoeveelheid dolomietkiezel om de schijven te verankeren.

Uitgezonderd van de afscheidruimte zelf mogen bezoekers in het bos geen materialen achterlaten. Je zal dus geen gedenktekens, boeketten bloemen, aanduidingen, vuilnisbakken, lintjes, ... vinden in het bos zelf. Het begraven zelf gebeurt ook alleen door middel van biologisch afbreekbare urnen, en de precieze locaties waar iemand werd begraven wordt ook niet meegedeeld of aangeduid. Het bos behoudt dus zijn natuurlijke karakter.

Aangezien er werd gewerkt met materialen die ter plaatse van nature voorkomen, en gezien er voor de rest bijna geen overige materialen nodig waren, is de gemeente erin geslaagd een waardevolle en serene begraafplaats te voorzien met een minimum aan kosten

Beoordeling

Hergebruik, biodiversiteit, duurzaamheid, natuur

- oppervlakte: 8.994 m²
- ontwerp: Eigen regie
- beheer: Eigen regie & Aralea
- realisatie: Juni 2021
- adres: Max Hermanlei, Brasschaat

Essen

Begraafplaats Wildert

4e laureaat | begraafplaats

Landen

Omvorming begraafplaatsen

5e laureaat | begraafplaats

Beringen

Omvorming groene begraafplaats Paal

6e laureaat | begraafplaats

Eervolle vermelding

Erpe-Mere

Ingroenen begraafplaatsen & aanleg natuurbegraafplek

Vermeldenswaardige projecten

Beringen

Vergroening erfgoedzone op begraafplaats

Tielt

Begraafplaats voor sterrekindjes

Zandhoven

Begraafplaats Kerk Zandhoven

1e laureaat | buurtgroen

Vilvoorde

Wilgenplein

In Vilvoorde werd het Wilgenpark als ecologisch buurtgroen aangelegd. Er werd een groot deel onthard. Enkele bestaande bomen kregen hierdoor de groeiruimte die ze nodig hebben om volledig uit te groeien, daarnaast werden er ook nieuwe bomen bijgeplant. Centraal in het park is een slingerende takkenwal voorzien. Deze kan als een beschutte schuilplaats functioneren voor kleine zoogdieren, vogels, insecten en bepaalde amfibieën. De takkenwal wordt aangevuld met snoeihout en dergelijke en functioneert ook deels als natuurlijk speelelement.

Het wilgenpark wordt extensief beheerd en werd ingezaaid met verschillende bloemenweides, afhankelijk van de standplaats. Zo zaaide de stad een schaduwbloemenmengsel onder de bomen. Daarnaast zijn er ook verhoogde zandgordels voorzien, deze werden ingezaaid met een extensief te beheren grasmengsel. Deze taluds creëren een zekere speelbaarheid en dienen mede als buffer tussen de straat en het park. Op de flank van zo'n talud zijn enkele zitstenen voorzien als rustplaats.

Er zijn verschillende wadi's aangelegd, één met enkele boomstammen als speelconstructie en dan enkele wadi's die via een cascadesysteem in elkaar overlappen. Dit creëert naast een groot waterbergend vermogen, ook ruimte voor een natuurlijke, kruidenrijke vegetatie. Daarnaast kunnen de wadi's ook gebruikt worden als speelelement. Rond de wadi's zijn er meerstammige bomen geplant. In het kader van een goede waterinfiltratie zijn verharde wandelpaden voorzien uit grasdallen. In sommige grasdallen zijn kleine kasseien geplaatst, dit op plaatsen waar minder betreding is om zo een ruige vegetatie tussen de grasdallen tegen te gaan.

Beoordeling

Ecologisch, klimaatbestendig, biodiversiteit, hergebruik, water, ontharding, multifunctioneel, totaalpak, wadi

oppervlakte: 22.432 m²
ontwerp: Davy Van Laere, landschap- en tuinarchitect
beheer: Landmax bv & Krinkels
realisatie: 2021
adres: Wilgenstraat

2e laureaat | buurtgroen

Landen

Onthardingsproject dorpsplein

In de deelgemeente Laar staat een kapel die aan alle zijden was omsloten door wegen, waardoor de directe omgeving sterk verhard was.

De gemeente Landen besloot om aan één zijde van de kapel de weg op te breken om zodoende ruimte te maken voor een nieuwe groenzone. Bij de opmaak van het ontwerp werden de omwonenden betrokken door middel van een bevraging.

Om een duurzame ruimte te creëren werd een minimale hoeveelheid waterpasserende verharding toegepast en een wadi aangelegd. Hierdoor wordt er een duurzame ruimte gecreëerd. Het aangeplante groen is bloemrijk en op een speelse manier toegepast. De speeltoestellen en de petanquebaan nodigen de omwonenden uit om elkaar te ontmoeten. Door de rechtstreekse verbinding tussen de Spoorwegstraat en de Everpoelstraat op te heffen verhoogt de verkeersveiligheid.

Dit project toont aan dat er impactvolle projecten kunnen wor-

den aangelegd als je met een frisse blik kan kijken naar de publieke ruimte en de mobiliteit binnen je gemeente.

Dit is een proefproject. Als na analyse blijkt dat dit zijn vruchten afwerpt, zullen gelijkaardige ideeën in de andere deelgemeenten ongetwijfeld in een stroomversnelling komen.

Op die manier hoopt het beleid tal van overbodige verhardingen gefaseerd te kunnen afbouwen met een bloemrijk alternatief in de plaats.

Beoordeling

Duurzaamheid, totaalpak, ontharding, burgerparticipatie, sociaal aspect

oppervlakte: 335 m²
ontwerp: Eigen regie
beheer: Eigen regie
realisatie: april 2022
adres: Everspoelstraat, 3400 Landen

3e laureaat | buurtgroen

Lint

Diamantstraat

Op de hoek van de Diamantstraat stond voorheen een OCMW-woning. Deze werd afgebroken en aan de technische dienst werd gevraagd een groene ruimte te creëren. De aangrenzende gevel werd wit geschilderd en het perceel werd omgevormd naar een groene hoek met zitgelegenheid. Dit geheel in eigen ontwerp en uitvoering. De waterdoorlatende verharding van grindmatten met een grijskleurige dolomiet zorgt voor een aangename doorsteek tussen de twee straten. De verharding is afgelijnd met een corntaal afboording.

De vaste plantenborders bestaan uit bijenvriendelijke beplanting. Tussen de beplanting werd er lava voorzien om onkruidgroei te reduceren en regenwater langer te kunnen vasthouden. Er werd ook een groot bijenhotel van eigen makelij voorzien. Naast het bijenhotel vind je een bordje terug met een QR-code die de burgers leidt naar een educatieve pagina over de bijenwerking in de gemeente. Op de zone werden twee zitbanken en een picknick-bank voorzien. Het parkje is gesi-

tueerd tegenover een pizzeria, waar de gemeente een overeenkomst mee heeft betreffende zwerfvuil.

In het parkje van 340 vierkante meter staan twaalf bomen, 190 heesters en 930 vaste planten. Op die manier is het aangenaam vertoeven in het groen in een anders 'verloren' hoekje.

Beoordeling

Biodiversiteit, Bijzonder, sensibilisering, burgerparticipatie, sociaal aspect, communicatie

- oppervlakte: 350 m²
- ontwerp: Eigen regie
- beheer: Eigen regie
- realisatie: 2021
- adres: Diamantstraat

Kontich

Creatie buurtparkje Groene weg

4e laureaat | buurtgroen

Denderleeuw

Ontharden Grooten Moortelhoek

5e laureaat | buurtgroen

Izegem

Buurtnatuur op De Mol

6e laureaat | buurtgroen

Eervolle vermelding

Zwijndrecht Buurtpark Leo Metsstraat

Vermeldenswaardige projecten

Ekeren (Antw.) Haag speeltuin Dragonderstraat

Hoboken (Antw.) Korfbalveld Sorghvliedt

Beveren Heraanleg groenperk D. van Beverenlaan

Merchtem 't Bosbosch

Wingene Bijentuin Meiboom

Zedelgem Elzenhoek

Zedelgem Zangersbos

1e laureaat | groene ader

Leuven

Hier dringt het door!

Leuven heeft de ambitie om een klimaatneutrale stad te worden. Er werd een roadmap opgesteld om dit doel te behalen tegen 2050, maar aangezien de stad werd geselecteerd door de Europese Commissie voor de missie '100 Climate-Neutral and Smart Cities by 2030' werd de ambitie verhoogd, en zal de roadmap versneld worden uitgevoerd.

Groen en duurzaam waterbeheer spelen een belangrijke rol in een klimaatneutrale toekomst. Beide thema's hebben een positieve impact op de gezondheid, maar ook op de weerstand tegen droogte en hevige regenval. Omwille van die reden zet de stad op meerdere locaties in op ontharden door allerlei verschillende projecten, zowel op openbaar als privédomein.

Het project 'Hier dringt het door!' betrok de inwoners van de stad. Leuvenaars mochten voorstellen doen waar de stad een ontharding en groeninrichting kon uitvoeren op het openbare domein. Een jury selecteerde daaruit een aantal locaties, die datzelfde jaar nog werden onthard en ingericht.

Eén van deze locaties is de Pastoor Eeckelaerslaan in deelgemeente Kessel-Lo. In samenspraak met de omwonenden werd een deel van de weg onthard en werden wadi's ingericht. Er werden bijenvriendelijke planten en bomen aangeplant, waarbij de omwonenden ook inspraak hadden in de plantenkeuze.

Beoordeling

Ontharding, wadi, burgerparticipatie, totaalaanpak, sensibilisering

oppervlakte: 650 m²

ontwerp: Eigen regie

beheer: Eigen regie

realisatie: 2021

adres: Pastoor Eeckelaerslaan, 3010 Kessel-Lo

2e laureaat | groene ader

Beveren

Groenaanleg Gravendreef

Het fietspad van de Gravendreef was dringend aan vernieuwing toe. De Groendienst heeft samen met een studie bureau, technische dienst wegen en dienst mobiliteit een ontwerp uitgewerkt. Hierbij werd rekening gehouden met de reeds aanwezige beukendreef. Er werd een boomtechnisch advies opgemaakt om ervoor te zorgen dat de bomen voldoende zuurstof krijgen. Onder het nieuwe fietspad werden sandwichpanelen aangebracht die zorgen voor een extra luchtlag onder het beton. Voor de aanleg van het nieuwe fietspad zijn enkele bomen geroid. Deze werden daarna vervangen door *Prunus 'Umineko'*, *Parrotia persica*, *Tilia henryana*, *Robinia pseudoacacia*, *Gleditsia triacanthos*. Ook de beplanting werd grondig aangepakt. Langs het wandelpad zijn verschillende heesters zoals *Philadelphus 'Virginal'*, *Ribes sanguineum*, *Syringa vulgaris*, *Hamamelis intermedia*, *Corylus avellana*, *Ilex aquifolium* en *Viburnum tinus* terug te vinden.

Langs het fietpad tussen de Boerenmarkt en het stationsplein is er een 2,5m brede strook aan-

geplant met bijen- en vlinder-vriendelijke planten zoals *Nepeta*, *Geranium* en *Agastache*.

Het fietspad zorgt voor veiligheid en geeft een bijkomend comfort aan de fietsers. Maar bovenal biedt deze inrichting een aangenaam gevoel voor de passerende fietser. Het is namelijk veel leuker om te fietsen langs een mooie groenzone. Deze combinatie van verkeersveiligheid en esthetiek maakt deze ruimte bijzonder aantrekkelijk om langsheen te fietsen en te genieten.

Beoordeling

Fietsveiligheid, bloemen, groenbeleving, infiltratie, Bomen en groen beschermen tijdens aanleg

oppervlakte: 8.200 m²

ontwerp: Groendienst & Irtas (St-Niklaas)

beheer: Soga NV (Verrebroek)

realisatie: Soga NV (Verrebroek)

adres: Gravendreef

3e laureaat | groene ader

Beringen

Steenovenstraat

Een groene ader kan onder andere worden verkregen door de bestaande wegbermen te vergroenen. Door de berm op een natuurlijke wijze te beheren zorg je voor een waardevol groenelement en verhoog je de biodiversiteit en het waterbergend vermogen. In de Steenovenstraat in Beringen bestonden de bermen hoofdzakelijk uit kiezel. Het enige groen dat in het straatbeeld aanwezig was waren de voortuinen van de omwonenden zelf. De stad Beringen besloot om de aanleg van een gescheiden riolelingstelsel in deze straat te gebruiken als aanleiding voor het ontwerpen van 'de straat van de toekomst', door de heraanleg van een groene berm. Er werd maximaal ingezet op waterinfiltratie ter plaatse. In samenspraak met netbeheerder Fluvius werden de bermen aangelegd als een wadi: ze werden licht-komvormig aangelegd en ingezaaid. De uitdieping is genoeg om water te kunnen opvangen en te laten infiltreren. Om verdichting te voorkomen mag er in principe niet geparkeerd worden op de bermen. De inwoners waren vragende partij om laanbomen te voorzien. De stad plantte *Liquidambar styraciflua* 'Worplesdon' aan, aangezien die bestand is tegen zowel langdurige droogte als piekmomenten van neerslag. De bomen helpen ook bij het bergen van water in de wadi. De opritten werden binnen dit project opnieuw aangelegd, door gebruik te maken van waterpasserende klinkers.

Voor het gemeentebestuur van Beringen was deze manier van bermen aanleggen een proefproject. Het is namelijk de eerste keer dat ze halfverharde bermen omvormen naar waterbufferende en -infiltrerende bermen.

Beoordeling
Ontharding, water, wadi, sensibilisering, klimaatbestendig, toetaalaanpak

oppervlakte: 120 m²
ontwerp: Eigen regie
beheer: Eigen regie
realisatie: voorjaar 2021
adres: Steenovenstraat, 3582 Beringen

Stekene

Creatie Groene Poort

4e laureaat | groene ader

Beveren

Heraanleg Ciamberlanidreef

5e laureaat | groene ader

Beringen

LSM klimaatbomen verbinden

6e laureaat | groene ader

Vermeldenswaardige projecten

Brasschaat	Laangroen Voshollei en ovonde
Kontich	Herinrichting Wierookstuk
Machelen	Boesaanplanting groene ring
Merksem (Antw.)	Groene verbinding Ryenlanddreef
Mol	Ontharding parkeerplaatsen

Torhout

't Hoge water

Het idee voor een landschapspark ontstond uit de brede visie die de stadskernvernieuwing voor de stad Torhout met zich meebrengt. Dit landschapspark maakt deel uit van een derde groene as die ontwikkeld werd en waarbij een groene long aan de rand van de Noordlaan ontstond. Met de aanleg van dit bufferbekken voor water kan de noordelijk gelegen ambachtenzone gebufferd worden en verhoogt de capaciteit om wateroverlast in te dijken. De uiteindelijke combinatie met recreatie en wilde fauna en flora geven een extra meerwaarde aan het gebied.

Het landschapspark 't Hoge Water' kadert in het tragewegenbeleid, heeft aandacht voor de zachte weggebruiker en creëert een nieuwe groene long als geluidsbuffer voor de omliggende woonwijken. Het werd verrijkt met een vogelobservatietoren, speelzone met fitnessstoestellen, volkstuinen (op termijn), een mountainbikeparcours, wandel- en fietspaden. Het landschapspark 't Hoge Water' biedt eveneens de mogelijkheid om via natuurorganisaties educatieve activiteiten te organiseren.

Aan de landbouw is eveneens gedacht om in tijden van grote droogte te voorzien in een tappunt voor het afnemen van water uit het bekken.

Sluitend kan dus aangenomen worden dat dit project verscheidene facetten weet te combineren tot een mooi geheel welke de bezoekers en bewoners van Torhout ademruimte biedt en zo de leefomgeving verbetert. Dit gecombineerd met het recreatieve en natuuraspect maakt dat dit project openbare ruimte creëert waarbij een breed doelpubliek zich kan ontspannen en genieten van natuur in hun buurt.

Beoordeling

Waterbeheer, open ruimte, groene long, groene as, recreatie, natuur

oppervlakte: 21.000 m²
ontwerp: Infrabo - Jonckheere
aanleg: TVH Vuylsteke - Vanlerberghe
beheer: partners Provincie West-Vlaanderen - Fluvius - Torhout
adres: Noordlaan

Sint-Niklaas

Menapiëspark Nieuwkerken-Waas

Binnen het RUP Wallenhofwijk werd er voorzien om een park aan te leggen in deelgemeente Nieuwkerken-Waas. Tijdens het archeologisch vooronderzoek van deze site werden allerlei historische objecten uit de ijzertijd en uit de Romeinse tijd ontdekt. De site heeft dus een grote erfgoedwaarde, en het stadsbestuur van Sint-Niklaas hield daarmee rekening bij de verdere uitbouw van het park. Na een stemming van de inwoners van de stad werd de herinnering aan de voorouders uit de ijzertijd verankerd in de naam van het park. De Menapiërs waren namelijk een Keltische volksstam uit Belgisch Gallië.

Bij de aanleg werd enerzijds rekening gehouden met woonzorgcentrum 'Populierenhof' dat ernaast zou worden gebouwd, en anderzijds met passieve recreatie. Er is ruimte voor te spelen in het speelbos dat werd ingericht met een palisadeheuvel. Daarin bevindt zich een theater en een aantal klimmogelijkheden. Er zijn ook andere bosgedeelten, daarvan werd een deel omsloten met bospaadjes uit houtschors. Verder zijn

er ook speelelementen uit boomstammen.

Daarnaast werd er een fruitboomgaard aangelegd, waar het grasland beheerd wordt door middel van schapenbegrazing. De grachten in het lager gelegen gedeelte van het park werden uitgegraven en verbreed zodat ze ook dienst doen als wadi's.

Verder wordt het park gedomineerd door weilanden en extensieve graslanden. Hierin wordt het Waaslandse landschap gespiegeld. Ze werden namelijk aangelegd volgens het beeld van de bolle akkers, wat typerend is voor deze streek. Het resultaat is een natuurlijke, bloemrijke en speelse omgeving waarin er veel te ontdekken valt.

Beoordeling

Open ruimte, wadi, recreatie, kindvriendelijk, ecologisch, natuurwaarde, erfgoedwaarde, optimalisatie groen

oppervlakte: 28.000 m²
ontwerp: Eigen regie
beheer: Eigen regie
realisatie: 2020
adres: Berkenhof, Nieuwkerken-Waas

3e laureaat | landschapsinrichting

Ichtegem

Landschapspark de Stationsput

De groene 'Groene 62' is een voormalig stoomspoorwegtracé dat zich uitstrekt van Torhout naar Oostende. De aanwezige vijver werd gegraven om stoomtreinen van Torhout naar Oostende van water te voorzien.

In het voorjaar van 2022 werd het landschapspark vernieuwd om nog meer te beantwoorden aan stille natuurbeleving. Onder andere een overdekt rustpunt voor fietsers en natuurlijke spelelementen voor kinderen zorgen ervoor dat het park een perfecte tussenstop is tijdens het fietsen! Daarnaast is het ook de plek bij uitstek om even te rusten, te wandelen of te hengelen en uiteraard te genieten van de natuur.

Het is een totaalconcept waarbij alle elementen elkaar aanvullen. Naast een rustpunt voor fietsers en een mogelijkheid om te picknicken komen ook speelvoorzieningen voor kinderen en jongeren, waar volledig de kaart wordt getrokken van de speelnatuur. Geen schreeuwerige speeltoestellen, maar uit gerecu-

pereerd hout vervaardigde en duurzame speelvoorzieningen. De aanwezige natuur- en landschapselementen werden opgewaardeerd. Zo is er een stukje van het lage struikgewas geroid, voor een betere inzicht. Er kwamen ook grasweilanden met bloemen, specifiek voor bijen en vlinders bij. Dit alles om meer in te zetten op de beleving van de groene omgeving.

Beoordeling

Landschap, open ruimte, rustpunt, recreatie, wandelen, groene verbinding, info, spelen

- oppervlakte: 7.500 m²
- ontwerp: Atelier Artisjok & Janis architecte
- realisatie: Grondwerken Donk & Maes&Coucke bv
- adres: Statiebeekstraat 8

Torhout

Koningshoek

4e laureaat | landschapsinrichting

Kortrijk

Tinekesbos

5e laureaat | landschapsinrichting

Meulebeke

Groen lint op de berm

6e laureaat | landschapsinrichting

1e laureaat | omgevingsgroen

Gent

Drie'S Oostakkerdorp

De Stad Gent startte vijf jaar geleden met plannen om Oostakkerdorp én omringende straten groener te maken. Het ontwerp draagt de naam Drie's. Een dries is een openbare dorpsruimte begroeid met gras en hoogopgaande bomen die in het verleden werd gebruikt als verzamelplek voor kuddes vee uit het dorp, voor ze naar de heide of groenlanden gingen of nadat ze terugkeerden. Drie komma S staat voor: Spelen, Sfeer en Samenkomen. De drie krachtlijnen van het ontwerp, gebaseerd op de kenmerken van het gebied en de wensen van de omwonenden.

Er zijn twee regenwaterfietsen waarmee de spuitfontein in werking treedt en regenwater afkomstig van het kerkdak omhoog spuit. Ook werden er stap'rotsen' voorzien, draaiboomstammen, gerecupereerde grafstenen en kunstzinnige elementen. In de toekomst worden nog twee speelzones voorzien voor verschillende leeftijden, hiervoor gaat de stad in overleg met jongeren over hun wensen. De ruimtelijke sfeer is behouden door vier monumentale veteranenbomen in combinatie met kenmer-

kende driesbomen. Deze werden versterkt met een collectie bomen zodat de weg afgeschermd wordt. De bomen worden gecombineerd met een gevarieerde onderbeplanting. Langs de uitgewassen betonpaden zijn vaste plantencombinaties voorzien. Zij zorgen het gehele jaar voor kleur, fleur en structuur. Er werd gekozen voor plantensoorten die goed zijn voor de biodiversiteit, zoveel mogelijk inheems, bijen-, insecten- en mussenvriendelijk.

Het binnenplein is een groene 'weide' met de kerk en kiosk als blikvangers. Het is een plaats om te ontmoeten, samen te komen, te picknicken, kermissen en andere activiteiten te organiseren. Samenkomen staat hier centraal.

Beoordeling

Bomen/groen beschermen tijdens aanleg, oorspronkelijke historische kenmerken gerestaureerd, toegankelijkheid, totaalaanpak, hergebruik

oppervlakte: 1.500 m²
ontwerp: Eigen regie
beheer: Eigen regie
realisatie: 2022
adres: Oostakkerdorp

2e laureaat | omgevingsgroen

Izegem

Binnentuin stadhuis Izegem

De oude raadszaal van stad Izegem verdween in 2014 onder de sloophamer en daardoor kwam er een ruimte op de site van het stadhuis vrij. Er werd gekozen om deze ruimte iets uit te breiden en enkele parkeervakken op te geven om de ruimte in te richten als een groene oase. Voor het ontwerp is er gespeeld met het aanwezige microreliëf, zo werden trap- en keerelementen geplaatst om een extra dimensie te verkrijgen. De vele zit- en trapelementen zijn ideaal voor groepsfoto's, om een praatje te slaan of om te lunchen.

Het gecreëerde microreliëf zorgt ook voor een goeie waterhuishouding. Zo wordt het hemelwater tegengehouden bij hevige regenval en kan het hemelwater infiltreren in de groenvakken. In de verharding zijn er open goten voorzien die richting wadi's lopen, waar het hemelwater kan infiltreren. De open goten zorgen in combinatie met de wadi-plantvakken voor een speels en natuurlijk aanzien van de binnentuin.

Qua plantenkeuzes is er gekozen binnen een rustig en romantisch kleurenpalet te blijven, de witte en roze bloei geven namelijk de beoogde sfeer op huwelijksrecepties die regelmatig in de tuin doorgaan. Daarnaast werden er ook fruitbomen voorzien en werd er een bloemenweide ingezaaid.

De bestaande overdekte fietsenstalling wordt opgewaardeerd en uitgebreid. De binnentuin blijft ook buiten de openingsuren van het stadhuis toegankelijk voor burgers.

Beoordeling

Water, biodiversiteit, Bijzonder

oppervlakte: 1.600m²
ontwerp: Eigen regie
beheer: Eigen regie
realisatie: 2022
adres: Stationsstraat 9

3e laureaat | omgevingsgroen

Genk

Welzijns-campus Portavida

Portavida is een welzijnsite die een combinatie van zorgverlening biedt, nl. dienstenaanbod, wonen, werken, ontspannen én cultuur. De naam is een smelting van het Italiaanse 'porta' en het Spaanse 'vida', wat van Portavida de 'Poort tot het leven' maakt. De hele site is dan ook voorzien in het groen. Een groene omgeving helpt namelijk niet alleen bij herstellen, maar houdt mensen ook gezond. Groen in de omgeving stimuleert tot bewegen, het nodigt uit om te wandelen, te fietsen of gewoon op een bankje te genieten van de omgeving.

De parkeerplaatsen werden allemaal ondergronds voorzien, zodat er op de campus zelf enkel voetgangers en fietsers zijn. Er werden verschillende wandel- en fietspaden voorzien doorheen de hele campus, zo is er ook een slingerend fietspad voorzien om de steile helling wat af te zwakken.

De campus zit in een groen jasje, wat dan ook betekent dat er overal groen te zien is. Van sim-

pele gazons tot kleurige vaste plantenborders en heel wat bomen, veel biodiversiteit en voor elk wat wils. Ook voor dieren als vogels, bijen en insecten. Daarnaast kan het hemelwater ook in deze plantvakken infiltreren. Deze grote volumes groen creëren heel wat rust- en ontmoetingsplaatsen voor jong en oud.

Beoordeling

Water, biodiversiteit, Bijzonder, totaalaanpak

- oppervlakte: 10.000 m²
- ontwerp: Artes Group
- beheer: Dolmans Landscaping
- realisatie: 2020
- adres: Welzijns-campus

Jabbeke

Beekvijverpark

4e laureaat | omgevingsgroen

Berlaar

Den Bokal - Bijenvriendelijke tuin

5e laureaat | omgevingsgroen

Machelen

Binnentuin Kanthof

6e laureaat | omgevingsgroen

Vermeldenswaardige projecten

Berchem (Antw.)	Laangroen Voshollei en ovonde
Diksmuide	Groen ontmoetingscentrum
Izegem	Kerkplein Sint-Tillokerk

1e laureaat | plantenperken

Deerlijk

Ontharding voortuinen Koningswijk

De koningswijk is een typische Vlaamse wijk, gebouwd een 40-tal jaren geleden. Gezien de leeftijd was het ondertussen nodig om paden en het groen te vernieuwen. De vernieuwing is het gevolg van de ambitie om heel wat plaatsen in Deerlijk mooier, toegankelijker en onderhoudsvriendelijker te maken. De oude paden bestonden uit grote tegels en lagen zeer oneffen. De nieuwe paden zijn aangepast rekening houdende met fietsers, wandelaars en mensen met een beperking.

Langs het Fabiolapad krijgen de inwoners nieuwe voortuinen. De voortuinen zijn openbaar domein maar werden vroeger willekeurig ingericht door de aanpalende inwoners.

Deze voortuinen werden onthard en ingericht met vaste plantenborders. De wijk kreeg er ook een stukje bloemrijk én zoemrijk grasland bij. Na amper 1 seizoen staan de plantenborders al goed dicht. Zoemrijke graslanden waren vroeger de norm, maar door verontreiniging, bestrijding met herbiciden en intensief landbouwgebruik is dat

niet langer het geval. In samenwerking met 'Stadlandschap Leie en Schelde' wordt er daarom actief ingezet op het omvormen van bestaande graslanden naar zoemrijke graslanden. Wie er woont kan zeker beamen dat dergelijke graslanden visuele pareltjes zijn. Deze zijn dan bovendien nog bijzonder waardevol voor de lokale biodiversiteit, want bloemen zetten de deur open voor de komst van heel wat insecten en zijn dus meer dan alleen bloemen.

De jury was getuige van de grote kwaliteitsverbetering. De vaste planten stond mooi in bloei en gaven een zeer aangename, frisse indruk aan de wat verouderde wijk. We waren getuige van hoe je met relatief kleine ingrepen jaar op jaar een wijk terug kan laten bloeien!

Beoordeling

Kleur, bloemen, beleving, ontharding, biodiversiteit, graslanden, ecologisch beheer

oppervlakte: 340 m²
ontwerp: Eigen dienst
aanleg: Steenhaut bv te Deerlijk
beheer: De Waak te Kuurne
adres: Fabiolapad en Albertpad

2e laureaat | plantenperken

Sint-Niklaas

Houtbriel

De Houtbriel, een zijstraat van de Grote Markt, werd in het verleden aangelegd met zeer veel verharding. Er werden toen ook bomen voorzien in kleine boomroosters. Deze bomen begonnen te lijden in deze groeiplaatsomstandigheden: er was niet voldoende doorwortelbaar volume. Ook veroorzaakten ze daardoor schade aan het wegdek van de Houtbriel: de kleiklinkers werden omhooggeduwd door de boomwortels. Het stadsbestuur gebruikte de vitaliteit van de bomen als startpunt voor een ontharding in de winkel-wandelstraat. Op die manier konden niet alleen de bomen worden gered, er is nu ook ruimte voor een kleurige beplanting.

Het resultaat is een ontharding in de vorm van een brede strook, langsheen de bestaande bomen. In de ontharding werden heesters en allerlei kleurrijke vaste planten voorzien. De bodem werd bedekt met fijne lava.

Om ervoor te zorgen dat passanten niet doorheen de beplanting zouden struinen, werd er een hoge boord van blauwe hardsteen

rondom het plantvak geplaatst. Deze barrière vormt echter geen probleem voor waterinfiltratie, aangezien de stenen werden geplaatst met telkens een opening van enkele centimeters breed ertussen. Het gevolg is dat water van de straat nog steeds de beplanting in kan lopen, en het plantvak beschermd is tegen al dan niet opzettelijke beschadiging.

Het stadsbestuur kreeg van de omwonenden, horeca-uitbaters en bezoekers van de Houtbriel zoveel positieve reacties dat deze aanpak zal herhaald worden in andere plantvakken in omliggende straten.

Beoordeling

Ontharding, boomvitaliteit, kleurrijk, water, duurzaam

ontwerp: Eigen regie
aanleg: uitbraak en wegenis: De Roeck-Teugels bvba, Sint-Gillis-Waas
 groenaanleg: eigen regie
beheer: Eigen regie
realisatie: 2021
adres: Houtbriel, 9100 Sint-Niklaas

3e laureaat | plantenperken

Brugge

Ontharding Koning Albert I-laan

De Koning Albert I-Laan is een gewestweg die momenteel in beheer is van Agentschap Wegen en Verkeer. Enkel de rondpunten en voetpaden zijn in beheer van de stad.

De straat fungeert als een belangrijke verkeersas en toegangspoort naar het centrum van de stad. Om een groener en kleurrijker beeld van de Koning Albert I-laan te bekomen heeft de stad een reeks onthardingswerken formuleerd. Deze herinrichtingswerken passen bovendien ook in de visie van het Brugs klimaatadaptatieplan, nl. ontharden en vergroenen als antwoord op hevige neerslag en lange hitteperiodes.

Tijdens de zoektocht naar de locaties om te ontharden werd vooral gekeken naar ingrepen die geen impact hebben op de rijweg voor auto's en fietsers. Overtollige verharde voetpadzones zijn geselecteerd om te gaan ontharden. De groenvoorziening van de 'te ontharden zones' bestaat voornamelijk uit een graszone waarin een hoogstammige boom en voor-

jaarsbloeiende bloembollen geplant worden. In de bestaande graszones worden ook voorjaarsbloeiende bloembollen aangeplant.

De gekozen groenvoorziening sluit aan op de bestaande groenelementen (bomen met gras) en versterkt het uniforme beeld van een groene laan met grote bomen.

Dit project in cijfers:

- 35 nieuwe hoogstammige bomen;
- 883 m² ontharde oppervlakte;
- 38.000 nieuwe bloembollen; (3 soorten narcissen)
- 509m² nieuwe vaste plantenborders.

Beoordeling

Uniek langs gewestweg, ontharding, biodiversiteit

- oppervlakte: 6.500 m²
- ontwerp: Eigen regie
- beheer: Eigen regie & uitbesteding vanaf 2023
- realisatie: 2022
- adres: Koning Albert I-laan

Denderleeuw

Heraanleg groenstrook Boriaustraart

4e laureaat | plantenperken

Vilvoorde

Vergroening verkeersveilige maatregelen

5e laureaat | plantenperken

Damme

Onthardingsproject Visserstraat en Kasteelstraat

6e laureaat | plantenperken

Vermeldenswaardig project

Buggenhout Vergroening wijk Lentepark

Lille

Natuurlijke speelzone Hof d'Intere

Het kasteel 'Hof d'Intere' in Wechelderzande was al een tijdje in bezit van de gemeente. Sinds 1977 doet het onder andere dienst als bibliotheek, en de groenzone errond is een park. Het gemeentebestuur besloot dit parkje om te vormen naar een natuurlijke en gevarieerde speelplek.

De bestaande beplanting van het park werd maximaal behouden, en het bestaande bos wordt betrokken bij het spel: kinderen kunnen er kampen bouwen met takken die de gemeente ter beschikking stelt. Er wordt gewerkt met natuurlijke, robuuste materialen, zoals robiniahout en grote rotsblokken. Door de doordachte materiaalkeuze passen de speeltoestellen goed bij de rest van het park en het kasteel.

Een constructie uit houten palen maakt een avontuurlijk klimparcours over de bestaande slotgracht. Dit vormt een sportieve, spannende uitdaging voor oudere kinderen. Ook werd er een hoge, steile heuvel aangelegd, waarop inheemse heesters werden aangeplant en een glijbaan werd

aangelegd. Er is ook een waterspelelement waar kinderen kunnen water oppompen. Zowel de glijbaan als het waterspelelement komen samen in een grote zandbak.

De beleving van het spelen staat centraal in deze groene ruimte. Het aanbod van speeltoestellen en groen prikkelt kinderen van verschillende leeftijden om zelf te ontdekken wat het durft of kan. Het is aan het kind om de risico's in te schatten en zodoende te leren over de wereld en zichzelf.

Het resultaat is een spannende speelplaats, waar kinderen allerlei avonturen kunnen beleven.

Beoordeling

Avontuurlijk, natuurlijk, respect voor historische omgeving, toegankelijkheid, totaalaanpak, water

oppervlakte: 1.000 m²

ontwerp: OMGEVING cvba, Antwerpen-Berchem & Campo & Jacoby bvba, Mechelen

beheer: A-kwadraat vzw, Turnhout

realisatie: 2021

adres: Pastorijsstraat 2, 2275 Lille

Deerlijk

Speelnatuur Chiro Joeki

Het vroegere speelterrein aan de Chiro was een monotoon intensief gemaaid grasvlakte.

Op verschillende plaatsen op het terrein werden wadi's aangelegd. Deze verlaging in de grond zorgt ervoor dat bij hevige regenbuien tijdelijk water kan worden opgevangen en stelselmatig in de bodem sijpelen. Zo voorkomen we dat het regenwater afvloeit naar de riolering.

Rondom het terrein werden streekeigen struiken aangeplant als groenbuffer. Deze mooie bloeiende en besdragende struiken trekken vlinders, bijen en vogels aan. Ze vinden hier voedsel- en nestgelegenheid.

Het vlakke speelterrein werd omgevormd tot een avontuurlijk en dynamisch speelterrein. De speelheuvels variëren in hoogte en breedte, met een maximum van twee meter hoog. Tussen de heuvels is een grasvlakte voorzien ter grootte van een volleybalveld, hier is ook plaats voor andere spelen zoals voetballen of kubben. Op de hoogste speelheuvel

is een speelplatform. Tijdens de activiteiten van de jeugdbeweging kan deze dienen als leidersplatform om het volledige terrein te overzien.

Natuurlijke spelelementen stimuleren de creativiteit en verbeelding. Ze zijn daarom aanwezig over het gehele speelterrein in verschillende vormen. In het speelbos werd een kampenzone voorzien en een grotere wadi met boomstambruggen. Op de open grasvlakten prikkelen boomstammen, wilgentunnels en -hutten de avontuurlijkheidszin van kinderen. Een grote plantactie gaf het startschot.

Beoordeling

Avontuurlijk, wadi, bos beleving, diversiteit, biodiversiteit

oppervlakte: 9.985 m²

ontwerp: Stadlandschap Leie en Schelde

Aanleg: Grondwerken Pol vande Kerckhove Bissegem

beheer: De Waak Kuurne

adres: Kardinaal Cardijnlaan 8 Deerlijk

3e laureaat | speelgroen | scholen

Antwerpen-Deurne

Speelterrein Groene Sproet

De Kronenburgwijk in Deurne is sterk verhard en gevoelig voor overstromingen. Daarnaast was er niet voldoende speelweefsel voor de kinderen in de buurt. Om aan deze uitdagingen het hoofd te kunnen bieden wou het stadsbestuur een 'groene sproet' inrichten, een groene stapsteen dus, in het midden van de wijk. De ruimte daarvoor werd gevonden bij een oude houtzagerij. De stad kocht deze gronden op, sloopte het gebouw en reinigde de grond. Het gedeelte dat tegen de straat aan ligt is publiek, een ander gedeelte, tussen de gebouwen in, is semi-publiek.

De totale oppervlakte van dit project was vroeger een verharde, grijze site, nu is het een volledig groene zone met een wadi en enkele grote bomen. Die bomen kunnen op termijn als klimboom fungeren. De link met de houtzagerij van vroeger wordt gelegd door het gebruik van hout. Beton of rubber wordt in deze speelzone amper gebruikt. Kinderen kunnen gebruik maken van allerlei verschillende speel-aangelegenheden die zodanig

zijn verspreid over het terrein dat ze een parcours vormen.

Naar de straatzijde toe is dit park open. Naar de omwonenden toe werd een hekwerk geplaatst als afscheiding en klimsteun voor verschillende planten. Op die manier kan er nog meer worden vergroend.

Beoordeling

Ontharding, duurzaam, wadi, recreatie

oppervlakte: 1.900 m²
ontwerp: Eigen regie
beheer: Eigen regie
realisatie: 2021
adres: Ten Nessestraat, 2100 Deurne

Brasschaat

Multimove-pad in de Brusselse bossen

4e laureaat | speelgroen | scholen

Antwerpen-Merksem

Een speelse koelteplek

5e laureaat | speelgroen | scholen

Jabbeke

Wonderwoudje in Nachtegaalstraat

6e laureaat | speelgroen | scholen

Vermeldenswaardige projecten

Beveren	Heraanleg speelplein Bankwegelhof
Brugge	De Triangel zitruimte
Brugge	Olva Assebroek
Dendermonde	Speelplein 't Kraaiennest
Erpe-Mere	Speelbos Steenberg
Kruibeke	Plan(t) klimaatadaptieve gemeenteschool
Mol	Speelgroen Rijtenhof
Sint-Gillis-Waas	Speelplein Tweehagen

1e laureaat | themagroen

Genk

Genk in bloei

Genk in Bloei is een participatie- en sensibiliseringsactie waarbij de stad zich samen met vrijwilligers en inwoners inzet om extra kleur in het straatbeeld te brengen.

Genk in Bloei bestaat al sinds 1985, maar evolueert mee met de tijd en noden van vandaag. Zo was er niet alleen de recente naamsverandering van Bebloemingsactie naar Genk in Bloei, maar zetten ze zich in om tuinen te ontharden, geen pesticiden te gebruiken enzovoort. Genk in Bloei omvat oa. volgende acties:

Bebloemingsactie: Een wedstrijd waarbij burgers met hun tuinen kunnen scoren met veel groen en weinig verharding, goed beheer, veel variatie, originaliteit en heel veel bloemen. Iedere zomer brengt de werkgroep de bijna vijfhonderd deelnemende gezinnen en hun tuinen, balkons of terrassen een bezoekje. Laureaten ontvangen een uitnodiging voor het Genk in Bloei feest.

Genkse bloem: Genk in Bloei zet ieder jaar een bloem in de kijker. Het plantje krijgt dan een ererol

tijdens verschillende activiteiten: bijvoorbeeld tijdens de O-parade, tijdens de Moederdagactie...

Genk in bloei-feest: Alle laureaten van de Bebloemingsactie worden exclusief uitgenodigd op het Genk in Bloei feest voor hun geleverde inspanningen in het voorbije jaar. Hier worden de mooiste creaties gepresenteerd, bekijken we het voorbije jaar en werpen we een kleine blik op de toekomstplannen. Op het einde van de dag maakt de stad bekend welke Genkse bloem het volgende jaar mag vertegenwoordigen.

En andere: Scholenactie, bloembollenactie, Genk in Bloei op de O-parade, zadenfee, moederdagactie, groenuitstap, maand van het park...

Beoordeling

Sensibilisering, burgerparticipatie, draagvlak vergroten, burgermotivatie

2e laureaat | themagroen

Wingene

Bloemzaadwinningsperceel

De gemeente creëerde een bloemzaadwinningsperceel op een terrein achter de begraafplaats van Zwevezele. Er werden 26 afgebakende perceeltjes van 15 op 4 meter ingezaaid met één of meerdere bloemsoorten. Deze werden in rijen gezaaid of geplant in functie van later onderhoud. Sinds 1 maart komen vrijwilligers wekelijks het onderhoud uitvoeren.

Op de infobordjes leest men hoe elke bloem groeit en bloeit: oranje havikskruid, goudsbloem, duizendblad, wilde marjolein, klaproos, veldsalie, knoopkruid, duifkruid, akelei, slangenkruid, gele kamille, gewone margriet, vlasleeuwebek, zeepkruid, boerenwormkruid, *zinea*, wilde peen, sint-janskruid, zwarte toorts, wouw, korenbloem, rode zonnehoe, heemst, koninginnekruid, moerasspirea, grote teunisbloem, ijzerhard, koningskaars, vingerhoedskruid, grote engelwortel, kaardebol en zonnebloem.

De bedoeling is dat de gemeente het zaad van de bloemenpercelen oogst om elders op het openbaar domein te zaaien. Ook bouwt men de educatieve bijenhal verder uit.

Tussen de percelen zijn graspaden gemaaid om bezoekers te verwelkomen. Op termijn zullen ook bezoekers bloemzaad kunnen oogsten om thuis in te zaaien. Er is een fietstocht in de maak om in mei en juni 2023 langs gemeentelijke bloemenweiden te fietsen. De eindhalte wordt het pas geopend bloemenperceel, waar bloemzaad gratis zal aangeboden worden aan de inwoners. Op die manier kunnen inwoners het bloemzaad in hun eigen tuin zaaien.

Verdere plannen:

- Groot infobord
- Educatieve bijenhal
- Oogsten bloemzaad voor inzaai gemeentelijke percelen
- Kosteloos aanbieden van bloemzaad aan inwoners

Beoordeling

Biodiversiteit, Bijzonder, burgerparticipatie, sensibilisering, duurzaam

oppervlakte: 400 m²

ontwerp: Eigen regie

beheer: Eigen regie

realisatie: 2022-2023

adres: Schoolstraat, achter de begraafplaats

3e laureaat | themagroen

Leuven

Plantenlaboratorium Stadsbegraafplaats

Bomen krijgen het steeds moeilijker in de versteende omgeving. Langere periodes van droogte zorgen ervoor dat oude bomen wegwijnen en nieuwe aanplanten mislukken. En hoewel er al een zekere kennis is over klimaatbestendige soorten, ontbreekt er vaak toch een zekere praktijkkennis: welke bomen en heesters zijn nu écht klimaatresistent? Welke soorten willen we planten in de stad van de toekomst?

De stad Leuven besliste om dit zelf uit te zoeken aan de hand van een experiment. Daarom doet de stadsbegraafplaats nu ook dienst als plantenlabo. Er werden allerlei soorten bomen en grote heesters aangeplant die worden opgevolgd op vlak van hun bestendigheid tegen de veranderende klimatologische omstandigheden. Hierrond werd tijdelijk groen voorzien (lagere heesters) die de stammen beschaduwden tijdens hun groei-proces.

Naast het onderzoek naar klimaatbestendige soorten wordt er ook onderzocht hoe de planttechnieken zelf kunnen verduur-

zamen. Zo wordt er circulair nagedacht: bladeren van de bomen verlaten de begraafplaats niet, ze worden versnipperd en op de bodem aangebracht in plantvakken. Zo wordt er een rijke compostlaag verkregen op een anders schrale bodem, en hoeft er geen compost of schors worden aangevoerd. Anderzijds wordt er ook terug bodemleven aange-trokken, waardoor deze manier van werken de biodiversiteit in de hand werkt. Ook worden grote grondbewerkingen vermeden.

De resultaten van dit onderzoeksproject zullen voor veel openbare besturen broodnodige kennis zijn bij het bepalen van een geschikte, duurzame plantenkeuze.

Beoordeling

Circulair, duurzaam, ecologisch, biodiversiteit, wetenschappelijk, klimaatadaptatie

- oppervlakte: 1.740 m²
- ontwerp: Eigen regie
- beheer: Eigen regie
- realisatie: 2021
- adres: Kerkhofdreef 7, 3001 Leuven

Denderleeuw

Parking Moreelstraat

4e laureaat | themagroen

Blankenberge

Troostplek P. Decraene

5e laureaat | themagroen

Meulebeke

Warme tuinen

6e laureaat | themagroen

Vermeldenswaardig project	
Genk	Parkeergebouw Thor Park

1e laureaat | tuinstraten

Antwerpen- Wilrijk

Tuinstraat Aziëlaan

Welkom in de eerste tuinstraat van Wilrijk, de Aziëlaan! De straat werd heringericht met waterpasserende verharding van gevel tot gevel. Daarnaast zijn er ook infiltratiezones aangelegd. Op deze manier werd de waterdynamiek in deze straat drastisch veranderd. Door het gebruik van speelelementen in de infiltratiezones kregen ze een multifunctioneel karakter.

Niet alleen het blauwe maar ook het groene karakter van deze straat werd opgekrikt! De infiltratiezones werden voorzien van aangepast plantgoed. Daarnaast werden er in de straat ook enkele klimaatbestendige en onderhoudsvriendelijke plantvakken ingericht. De soortensamenstelling van klimaatbestendige vegetatie is fundamenteel verschillende van deze toepasbaar in infiltratiezones. Dit verhoogt de lokale biodiversiteit. Al vanaf de eerste stappen van de ontwerpfase werd er ruimte gereserveerd voor bomen. Door de waterpasserende verharding hebben de bomen voldoende doorwortelbaar volume.

Naast de noden van de bomen werden ook de noden van de bewoners gerespecteerd! Ze werden betrokken bij het ontwerpproces en konden bijdragen aan concrete keuzes. Zo kregen de bewoners bijvoorbeeld de optie om tijdens de werken een geveltuintje te laten aanleggen. De aanleg werd uit handen genomen en er kon plantgoed gekozen worden uit een vooropgestelde lijst. Nu dragen nagenoeg alle bewoners bij aan het groene karakter van de straat dankzij hun geveltuintje. Voor het bewateren van de geveltuinten is er een waterpomp in de straat voorzien. Zo hoeven de bewoners daarvoor geen drinkwater te gebruiken!

Beoordeling

Water, klimaat, ontharding, biodiversiteit, burgerparticipatie, sociaal aspect

oppervlakte: 1.250 m²
ontwerp: Studiebureau Stad Antwerpen
beheer: Groendienst en straatbewoners
realisatie: 2021-2022
adres: Aziëlaan, 2610 Wilrijk

2e laureaat | tuinstraten

Oostkamp

Wijk Kroonhove

De wijk Kroonhove, gebouwd in de jaren '60, grenst aan het buitengebied. De wijk werd gekarakteriseerd door veel verharding, brede straten en een centrale groenzone bestaande uit gazon. Aan de hand van het opwaarderingsplan wilde men de verkeersveiligheid verbeteren, aangename ontmoetingsplekken creëren, natuurlijke groenzones aanleggen en de wateroverlast aanpakken.

Door een verregaande ontharding en de aanleg van kwalitatieve groenzones en groenvakken met aangepast en onderhoudsvriendelijk groenbeheer, transformeerde de grijze wijk naar een aangename, groene wijk. Voetpaden werden opgebroken, opritten vergroend, wegversmallingen aangelegd en de centrale groenzone vergroot. In de doodlopende straten en zijstraten maakten voetpaden plaats voor gras met bomen. In de hoofdstraten kwam er een comfortabel, obstakelvrij voetpad. Aan de overzijde van de straat werd een graszone met bomen gecreeerd. In een volgend stadium tracht men meer vaste planten aan te brengen in deze

zones. Aan de straatkanten zonder voetpaden werden opritten heraangelegd met grasbetonstenen. Dit concept zorgt voor meer infiltratie, meer groen en ze zijn ook goed berijdbaar.

Voor de wegversmallingen werden wadi's aangelegd waar de weg naartoe afwatert. In totaal werd in de wijk Kroonhove 3480 m² onthard. Het betrekken van de wijkbewoners was cruciaal voor het slagen en welbevinden van het project.

Beoordeling

Klimaat, totaalaanpak, beheer, ontwerp, participatie, biodiversiteit, duurzaam, water

oppervlakte: 13.000 m²
ontwerp: Nero bvba, Landscape- Urbanism-Scenography (D. Dujardin), Aquafin
beheer: Eigen regie
realisatie: 2021
adres: Wijk Kroonhove

3e laureaat | tuinstraten

Antwerpen- Borgerhout

Ontharding
en vergroening
Van Leentstraat

In het hart van Borgerhout is er een groene stilte-oase te vinden. Een vergeten binnenplein heeft doorheen de jaren haar groene karakter weten te behouden. De oude bomen van deze groenzone zijn verstopt tussen de stedelijke infrastructuur. De straat rondom de zone had een uitgesproken grijs en verhard karakter.

Een groene parel omgeven door een grijze gordel, spijtig, toch? Dat vonden de straatbewoners ook! Ze vroegen het stadsbestuur om hun straat te vergroenen. De bewoners wilde het groene karakter van het postzegelbosje doortrekken tot aan hun voordeur. En zo geschiedde! Het bestuur ging samen met de bewoners aan tafel zitten om geveltuintjes in te richten. Elke bewoner kreeg de kans om zelf te kiezen hoe diens geveltuint er uit zou zien. De groendienst bood ondersteuning bij de aanleg. De bewoners staan zelf in voor het onderhoud. Ondertussen hebben enkele bewoners de verantwoordelijkheid op zich genomen om enkele plantvakken in de straat te onderhouden. Zo verlichten ze

de werkdruk op de lokale groendienst! Het resultaat is een groene straat met geveltuintjes en plantvakken die elk een eigen karakter hebben. Een ideale toegangspoort naar een groene oase in de stad!

Beoordeling

Burgerparticipatie, sociaal aspect, ontharding, biodiversiteit

oppervlakte: 225 m²
ontwerp: Eigen regie
aanleg: Temse Verbruggen
beheer: Groendienst en straatbewoners
realisatie: 2021
adres: Van Leentstraat, 2140 Borgerhout

Antwerpen-Deurne

Tuinstraat Jan Olieslagersstraat

4e laureaat | tuinstraten

Wingene

Ontharding en
vergroening Hofakkerlaan

5e laureaat | tuinstraten

1e laureaat | wijkpark

Mechelen

Autoparking wordt stiltebos

Domein Tivoli is een frequent bezocht park. Er zijn meerdere speelgelegenheden, waardoor het er vaak druk is. Er was dus nood aan een stilteplek, waar mensen kunnen wandelen, een boek lezen, mediteren, aan yoga doen, ...

Aangezien er een nieuwe parking aangelegd werd aan een andere kant van het park, had de voormalige parking geen functie meer. Het stadsbestuur van Mechelen besliste om deze verharde omgeving om te vormen naar een stiltebos. Er werd samengewerkt met Urban Forests, SUGi en Klimaan vzw.

In totaal werden er 4050 bomen geplant op deze locatie volgens de Miyawaki-methode. Bij deze methode wordt er nagebootst hoe een bos zou groeien als mensen zich er niet mee zouden bezig houden. Daarvoor wordt de bodem geoptimaliseerd door middel van grote hoeveelheden organisch materiaal, en worden kleine bomen en zaailingen zeer dicht tegen elkaar aangeplant.

Door gebruik van de Miyawaki-methode groeit een bos tot 10 keer sneller, is het 30 keer zo dicht en wordt er snel een grote hoeveelheid biodiversiteit gecreëerd. Het resultaat in Mechelen bevestigt de doeltreffendheid van deze manier van werken: met slechts 1 watrigift in het voorjaar heeft dit bos de droge zomer perfect overleefd.

Na slechts enkele groeiseizoenen zal deze plek een stille groene oase zijn, waar mensen tot rust kunnen komen en waar er natuureducatieve activiteiten rond biodiversiteit zullen worden georganiseerd.

Beoordeling

Sensibilisering, burgerparticipatie, draagvlak vergroten, burgermotivatie

oppervlakte: 1.500 m²
ontwerp: deels eigen regie & Urban Forests, Erezée
beheer: Klimaan vzw, Mechelen | Urban Forests, Erezée | eigen regie
realisatie: maart 2022
adres: Tivolilaan, 2800 Mechelen

2e laureaat | wijkpark

Gent

Ontharding Vogelenzangpark

Het vogelzangpark is een historisch restant van de tuin van Villa Voortman. Met het verdwijnen van de grootste woonblok achteraan het park verdween de functionaliteit van de asfaltlus doorheen het park en werd dit een oorzaak tot overlast. Het park was onderhevig aan sluijverkeer, met hoge druk op het groen, de bodem en de oude bomen als gevolg. De verharding werd opgebroken en vervangen door een betonpad op maat van de parkgebruiker.

In de zones buiten het tracé van de oude asfaltbaan werd het pad in opbouw aangelegd om geen schade te veroorzaken aan boomwortels. Het pad maakt een slingerende beweging om zo terug de sfeer van de Engelse landschapsstijl te creëren die eigen was aan de tuin Villa Voortman.

Het meest markante bestaande groen in het voormalig ontwerp zijn de monumentale bomen die nog restant zijn. In het nieuwe ontwerp vormden de bomen de basis van het ontwerp. Door het pad weg te trekken van de weg en een border te voorzien werd een om-

sloten geheel gecreëerd, de gekozen heestersoorten zijn voor deze border laagblijvend om de sociale controle te behouden.

Het intensief beheer werd aangepast tot extensief en half intensief beheerde zones. Met het halfintensief maai-beheer werd een secundair slijgerend wandelpad gecreëerd. De speelzone werd afgeschermd door het graven van enkele ondiepe wadi's om een lichte barrière te vormen tussen de spelende kinderen en wandelaars/fietsers op het pad. Er ging ook aandacht uit naar integrale toegankelijkheid bij het uitwerken van de speelzone waarbij via een halfverhard pad tot de speelzone kan gereden worden met een rolstoel.

Beoordeling

Bomen/groen beschermen tijdens aanleg, oorspronkelijke historische kenmerken gerestaureerd, toegankelijkheid, beheer, ontharding, sociaal aspect (dispensarium)

oppervlakte: 5.400 m²
ontwerp: Eigen regie
beheer: Eigen regie
realisatie: 2020
adres: Vogelenzang 5

3e laureaat | wijkpark

Zandhoven

Dorpspark Massenhoven

De groene ruimte in het centrum van deelgemeente Massenhoven was aan een nieuwe inrichting toe. Hoewel er meerdere gebouwen staan die een belangrijke rol spelen in het dorpsleven, was deze zone niet visueel aantrekkelijk of onderhoudsvriendelijk. Er was wel al een zekere groene verbinding tussen de kerk en kasteel Montens met grote bomen.

Er werd beslist om een langgerekt dorpspark aan te leggen. Met een minimum aan ingrepen werd een aaneengesloten groenelement gecreëerd dat dwars door het centrum loopt, en zodoende de omgeving met zichzelf verbindt. Doorheen dit park loopt een goed begaanbaar pad, dat kan worden gebruikt door fietsers en wandelaars. Voor zowel omwonenden als recreanten biedt dit een bruikbaar en welkom alternatief.

Rondom dit park werden ook verschillende speelelementen geïnstalleerd, telkens voor verschillende leeftijdscategorieën. Zo is er een enorm breed aanbod in het hart van het dorp.

Beoordeling

Omvang, totaalaanpak, recreatie, groene ader

- ontwerp: OMGEVING cv, Berchem
- beheer: Eigen regie
- realisatie: najaar 2021
- adres: Kerkstraat, 2240 Zandhoven

Schilde

Park met hondenloopzone en Wadi

4e laureaat | wijkpark

Lint

Hoog Heibos

5e laureaat | wijkpark

Antwerpen-Ekeren

Omvorming wijk Schoonbroek

6e laureaat | wijkpark

Vermeldenswaardig project

Gent Inrichting Begijnhofdriespark

1e laureaat | groenblauwe as

Overijse

Vergroening en verblauwing

De Ijse loopt dwars door het centrum van Overijse. Het overkappen van de Ijse deed de dorpsnaam Overijse alle eer aan, maar de Ijse kan ook in het centrum nu weer het daglicht zien. Al vanaf de start had een project een blauw karakter. Maar dankzij de aankoop van een park werd een groene dimensie toegevoegd aan het project. Het resultaat? Een blauwgroene fiets-as dwars door het centrum.

We beginnen bij het begin. Vanwege wateroverlast in het centrum van Overijse werd er een rioeringsproject opgestart. Het hemelwater moest terug de kans krijgen om te infiltreren in de bodem. Om niet te hoeven inboeten op parkeerplaatsen werd er gebruik gemaakt van een waterdoorlatende verharding. Zo wordt de kans op overstromingen verkleind zonder parkeerplaatsen te verliezen. Daarnaast wordt het rioolwater eerst gezuiverd alvorens het in de Ijse geloosd wordt, zo wordt de waterkwaliteit verbeterd. Langs het Groothuys park werd de Ijse terug open gelegd, dit verhoogt de beleving en de natuurwaarde. Fietzers kunnen hier ten volle van

genieten want de nieuwe fietsverbinding loopt langs dit deel van de Ijse. Aanvullend werden er waar mogelijk plantvakken aangelegd en bomen aangeplant. Zwakke weggebruikers kunnen het centrum van Overijse veilig doorkruisen in een aangename, veilige en groene omgeving.

Een aanvankelijk overwegend technisch project kreeg een nieuwe wending met als resultaat een veilige, aangename verkeersdoorstroming voor zwakke weggebruikers. Ook voor de Ijse heeft het project een positieve impact. Ze krijgt terug ademruimte, ontvangt meer regenwater en minder vervuild rioolwater. De eerste waterplantjes hebben zich al weten vestigen!

Beoordeling

Sensibilisering, burgerparticipatie, draagvlak vergroten, burgermotivatie

oppervlakte: 1.200 m²
 ontwerp: Sweco Belgium
 aanleg: Bruggeman-Maes
 beheer: Eigen regie
 adres: J. Bt. Dekeyserstraat, Dr. J.P. Dieudonnéstraat en E. Carelstraat

Boomkwekerij Willaert en Openbare besturen dat betekent...

Biodivers, bij-vriendelijk, onderhoudsarm en ziekteresistenter openbaar groen

Boomkwekerij Willaert en **openbare groendiensten** ... dat betekent **kwaliteitsvol** en **toekomstgericht samenwerken**. Het volledige aanbod openbaar groen is **beschikbaar** in de **Cash & Carry**-afdeling en kan worden aanschouwd in de **groenborders** op de Willaert site. Willaert heeft een **eigen vrachtwagenpark** en in drukke periodes **externe vervoersfirma's** om een vlotte afhandeling te garanderen.

Adviseur Openbare besturen België

Steven De Bruycker
 GSM 0479 86 87 21
 Steven.de.bruycker@willaert.be

Verkoop Openbare besturen België

Thijs Gauquie
 GSM 0496 26 12 52
 thijs.gauquie@willaert.be

Bedankt

dat jullie onze steden en gemeenten groener en klimaatbestendiger maken

Follow us: @terracottem
 terracottem.com

NATURE JUST GOT BETTER

ALL-ROUND VERSNIPPERAAR voor elk seizoen!

De **ELIET Mega Prof** is een volbloed groen-versnipperaar. Zijn rendement, flexibele inzetbaarheid, zuinig verbruik en lage onderhoudskost maken hem de beste keuze voor een **intelligent groenbeheer**.

ELIET[®]

ELIET Europe | +32 (0)56 77 70 88
info@eliet.eu | www.eliet.eu

Vraag vrijblijvend uw demo aan op
www.elietontour.eu

Op zoek naar sterke cultivars?

Hydrangea CLOUDI[®]

BEST-select is een coöperatieve vereniging van twintig Vlaamse sierboomkwekerijen. Onze missie is kwaliteitsvolle nieuwigheden ontwikkelen en gezamenlijk op de markt brengen. De focus ligt op resistente, duurzame cultivars met een attractieve uitstraling. Hiervoor krijgen onze leden ondersteuning door het ILVO (Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek).

Ziekteresistente & niet-invasieve planten

BEST-select brengt ziekteresistente, niet-invasieve planten op de markt, die heel herkenbaar zijn aan hun uniform label. De Hydrangea Cloudi, met zijn bloempluimen in zachte wolkjestinten, is het mooie resultaat van jarenlange expertise. Ontdek de Cloudi en andere sterke cultivars op onze website.

Een overzicht van de BEST-select leden en winkelpunten vind je op bestselect.be

Harelbeke

Bijenvriendelijke gemeente

De lat wordt steeds hoger gelegd

vereniging voor
openbaar groen

**Openbaargroen
awards 2022**

 **DEPARTEMENT
OMGEVING**

Met deze wedstrijd voert het Departement Omgeving samen met de VVOG promotie voor meer bijenvriendelijke gemeenten en de jaarlijkse actie 'De Week van de Bij' (zie www.weekvandebij.be).

Voor dit wedstrijdthema schreven 82 lokale besturen zich in, waarvan 78 weerhouden. Hiermee gaven ze te kennen dat ze dit jaar bijenvriendelijke realisaties en campagnes hadden opgezet. Ze ondernamen acties met planten, beheer, bijeninstallaties, sensibilisatie of met een bijenwerkgroep. Veel steden en gemeenten gaan jaar op jaar verder met hun bijenaanpak. In 2023 zullen we een schaal van 1 tot 5 bijensymbolen gebruiken. In de zomermaanden werden alle gemeenten en hun projecten bezocht. Op de Finaledag werden de wedstrijdresultaten bekendgemaakt en de infoborden met bijensymbolen uitgereikt. Niet minder dan 31 gemeentes ontvingen 1 bijensymbool, 29 gemeentes kregen 2 bijensymbolen en 18 gemeentes behaalden 3 bijensymbolen. Uit deze laatste reeks gemeentes werden Beringen en Liedekerke uitgeroepen tot de 2 Bijenvriendelijkste gemeentes van Vlaanderen in 2022, resp. in de categorie middelgrote en grote gemeentes. Beide steden ontvingen naast een diploma en infobord ook een geldprijs voor de aankoop van bijenvriendelijke planten. Hierna vindt u een beschrijving van de acties die Beringen en Liedekerke als bijenvriendelijkste gemeentes ondernamen. Daarna volgt een korte schets van enkele Bij-zondere realisaties in Vlaanderen, gevolgd door een fotocollage van de andere bijenvriendelijke gemeenten. Voor een alfabetisch overzicht verwijzen we naar p. 52 tot 54.

Filiep Bouckennooghe

Juryleden

Departement Omgeving | **Bart Vandepoele**, educator | **Bruno Remaut**, educator | **Melissa Keerstock**, educator | **Krist Tack**, educator | **Willem Vandendriessche**, educatieve ondersteuner

VVOG | **Filiep Bouckennooghe**, directeur | **Leen Devinck**, openbaargroen-adviseur | **Peter Vandyck**, openbaargroen-adviseur | **Brecht Melotte**, openbaargroen-adviseur | **Vito Leyssens**, stafmedewerker

Bijenvriendelijkste gemeenten in Vlaanderen in 2022

Liedekerke

categorie < 40.000 inw.

Beringen

categorie > 40.000 inw.

Liedekerke

Beringen

Bijenvriendelijkste gemeenten in Vlaanderen

- 2015 | Knokke-Heist
- 2016 | Beveren
- 2017 | Beernem
- 2018 | Genk
- 2019 | Hasselt
- 2020 | Brugge
- 2021 | Diksmuide | Gent

Gemeenten met 3 bijensymbolen

Beringen	Berlaar
Beveren	Brugge
Damme	Diksmuide
Genk	Gent
Harelbeke	Izegem
Knokke-Heist	Koksijde
Kontich	Leuven
Liedekerke	Mechelen
Roeselare	Torhout

Gemeenten met 2 bijensymbolen

Antwerpen-Berendrecht-Zandvliet-Lillo	Antwerpen-Hoboken
Antwerpen-Merksem	Antwerpen-Wilrijk
Avelgem	Brasschaat
Bredene	De Haan
Denderleeuw	Dendermonde
Geel	Hooglede
Hoogstraten	Ichtegem
Lanaken	Lint
Machelen	Meulebeke
Oostende	Oostkamp
Oudenaarde	Oudsbergen
Overijse	Rumst
Sint-Katelijne-Waver	Sint-Niklaas
Staden	Veurne
Wingene	

Gemeenten met 1 bijensymbool

Alken	Antwerpen-Berchem
Antwerpen-Borgerhout	Antwerpen-Deurne
Antwerpen-Ekeren	Anzegem
Arendonk	Begijnendijk
Blankenberge	Brecht
Buggenhout	De Panne
Duffel	Erpe-Mere
Heusden-Zolder	Jabbeke
Kruibeke	Landen
Merchtem	Mol
Nijlen	Schilde
Sint-Gillis-Waas	Stekene
Tielt	Vilvoorde
Willebroek	Zandhoven
Zedelgem	Zoersel
Zwijndrecht	

Beringen

Bijvriendelijk Beringen

Categorie > 40.000 inwoners

Bijvriendelijkheid stond hoog op de agenda in Beringen. Daarvoor werden vele middelen ingezet. Een gedreven team, een politieke ondersteuning en middelen hebben ertoe geleid dat Beringen 'Bijvriendelijkste stad 2022' in Vlaanderen is geworden, voor de categorie steden >40.000 inwoners. Voortaan spreken wij van Bij-ringen! Proficiat.

Naast een ecologisch beheer met klaver, bloemrijke berm, ander grasbeheer,.. vallen volgende 3 zaken op in Beringen.

'Week van de bij' is de promoweek bij uitstek

Je kan het niet gek genoeg bedenken of ze gingen ermee aan de slag in de Week van de bij. Er was een infostand in de BIB, een tekenwedstrijd, een lezing stadsimkers voor kinderen en volwassenen, Britt van Marsenille was aanwezig, een podcast, een paspop in imkerpak of een bijenkorf, bijenkast met info ramen, A3 bijenraam met foto's, anatomie-bij, groot-namaak-honingraam, een insectenhotel, imkersmateriaal, bijenknuffels, Beringse imkers uit de oude doos, workshop insectenhotel maken, knutselen rond het bijen-thema, een voorleesmoment,

open volkstuinten-dagen met uitleg aan imkerstand, uitdelen van bloemenzaadjes, filmpje bijvriendelijk beheer, avontuurlijke bijenwandeling en fietstocht, boeken en films, ... Voor elk wat wils!

Akkers vol leven

Haast alle landbouwers in Beringen hebben een strook met 'wilde bloemen' aangelegd.

Zowel de Vlaamse Landmaatschappij als Regionale Landschappen (Limburg zaait) proberen landbouwers te overtuigen. Het is mooi en het verhoogt de aantrekkelijkheid van het platteland voor fietsers en wandelaars. Bovendien zijn de kruidenstroken nog eens goed voor veel dieren zoals insecten, muizen, vogels, amfibieën en reptielen. Voor de bijen is het dan weer een echt festijn. Bloemen-

beringen

stroken zorgen na drie jaar voor een verdubbeling van het aantal wilde bijen dat op en rond de akker vliegt.

Vorming groenploegen op maat

Ook interne vorming voor eigen personeel is noodzakelijk. Voor het beheer van de begraafplaatsen hebben ze samen met de VVOG lessen op maat gemaakt voor het groenbeheer.

Voor de wegendienst die de grachten onderhoudt komt er een opleiding 'ecologisch beheer van kleine waterlopen', waarmee ze de meerwaarde van vegetatie beter leren kennen.

Conclusie en aanbevelingen

Beringen is terecht samen met Liedekerke de 'bijvriendelijkste stad' van Vlaanderen. Vooral de mooie vormgeving van zijn communicatie, het breed aanbod voor de burgers, de afspraken met de landbouw, ... maken hun aanpak uniek. Het wordt wel een uitdaging om dit de komende jaren vol te houden. Origineel uit de hoek komen is een must. Veel succes nog!

Liedekerke

Bijen doet ontmoeten

Categorie < 40.000 inwoners

Liedekerke doet voor het eerst mee dit jaar met de bijenvriendelijke gemeente. Meestal zijn dit de eerste stappen naar een echt 'bijenbeleid'. We werden als jury ontvangen en rondgereden door de enthousiaste Burgemeester en milieubambenaar. Voor de gelegenheid hadden ze zelfs een passende 'bijen-T-shirt' aangedaan. Als verwelkoming kon dit alvast tellen en was de toon gezet, het was menens. Nog nooit zagen we voor een eerste bezoek zo'n breed uitgewerkt bijenbeleid. We vielen van de ene verbazing in de andere. Daarom is Liedekerke 'Bijenvriendelijkste gemeente' van Vlaanderen in de categorie <40.000 inwoners. Proficiat!

Bijenplan Liedekerke '19-'20

Het was ons tijdens de voorbereiding al opgevallen. Liedekerke beschikt al over een opgemaakt bijenplan door Natuurpunt. Er zijn tevens 18 gebieden geselecteerd waar bijen geïnventariseerd zijn. Een aanwezigheid van 124 bijensoorten was het resultaat. Het bleek dat er voldoende variatie aan nestplaatsen bestond maar er natuurlijk wel bepaalde aandachtspunten bestaan voor de instandhouding of het uitbreiden van geschikte nestgelegenheden of de beschikbare voedselkeuze. Bruikbare informatie waarmee ze aan de slag kunnen. Er bleken 9 soorten 'bijna bedreigd' en 4 soorten 'bedreigd' voor te komen in Liedekerke. Dit zijn soorten dus

waarvoor de gemeente een zekere verantwoordelijkheid heeft.

Bijtjeswandeling

Een leuke activiteit is de bijtjeswandeling van 3,8 km, feestelijk geopend op de Vlaamse feestdag en geschikt voor buggy's! Dus geen excuus om niet met jonge kinderen op pad te gaan. Onderweg was er een hinkelpad, honinggraat werpspel, insecten/larve-wijzerspel, trommelspel, stripverhalen op palen, ... Kortom een leuke doe-activiteit voor het hele gezin in thema van de bij!

Stap voor stap op het terrein uitvoeren

Naast het educatieve luik moet je natuurlijk ook ingrijpen op het ter-

rein. Je kan niet alles van dag 1 doen, dus moet dit stap voor stap. Op de dierenbegraafplaats werden minstens 500 biologische bloembollen (krokus en narcis) voorzien, hoogstammige solitaire fruitbomen, en een houtkant met o.a. meidoorn, sleedoorn en sporkehout. Het overige gazon werd omgevormd tot hooiland, een klein bosje bestaande uit Europese vogelkers, Spaanse aak, Wilde liguster, Zomereik, Sleedoorn, Eenstijlige meidoorn, Gele kornoelje, Zilverlinde.

Ook het beheer werd aangepast. Op sommige plaatsen koos men voor een verhoging maaihoogte grasmachines, een omvorming gazonbeheer naar hooiland, belangrijke gebieden en natuurprojecten werd beheer overgedragen naar Pro Natura voor een natuurlijker en minder intensief beheer. Uiteraard beschikken ze ook over insectenhôtels en zetten ze in op sensibilisatie.

Bijenwerkgroep

De motor voor deze aanpak is vast en zeker ook de bijenwerkgroep. Dit werd opgestart aan de start van

het project met volgende partners: Gemeente Liedekerke (milieudienst, groendienst, patrimonium), Pro Natura, Natuurpunt Studie, Natuurpunt Affligem-Liedekerke, Agentschap voor Natuur en Bos. Dergelijke werkgroep is een must voor een brede aanpak, maar vooral ook om het vol te houden. Beschikt de gemeentediensten niet altijd over de nodige kennis, geen nood de werkgroep brengt die wel binnen.

Conclusie en aanbevelingen

Liedekerke is samen met Beringen terecht een jaarlang de fiere bijenvriendelijkste gemeente van Vlaanderen in 2023. We hopen dan ook dat ze stap voor stap hun ontwerpen, beheer verder bijenvriendelijk aanpassen. Het zou ook fijn zijn mochten ze binnen pakweg een 5-tal jaren, een nieuwe soortenanalyse laten uitvoeren, om te zien welke impact de genomen maatregelen hebben gehad. Heel Vlaanderen zou hieruit kunnen leren. Afspraak in 2027?

Wat hebben we BIJgeleerd in ...

Van 8 gemeenten worden hier enkele originele acties kort beschreven, ongeacht het aantal behaalde bijensymbolen. Daarna volgt een fotoreportage van de andere bijenvriendelijke gemeenten (per symbool en in alfabetische volgorde op p. 36 tot 45).

Beringen

Bijvriendelijk Beringen

Decoratieve bijenschijven op de kerkhofmuur

Dikwijls zijn bijenhôtels zelfstandige constructies. Het kan ook makkelijker door bijvoorbeeld boomschijven met gaatjes te be-

vestigen aan een bestaande muur. De zuidermuur is het meest interessant voor het bijenverhaal.

Berlaar & Nijlen

Week van de bij

Een bijenfietstocht met Suske en Wiske

Is jouw gemeente al een tijdje bezig met bijen? Dan is het misschien tijd om te pronken met alle bijenrealisaties a.h.v. een bijenfietstocht. Inwoners en bezoekers van je gemeente kunnen zo inspiratie opdoen voor hun eigen tuin.

Borgerhout

(Antwerpen)

Omvorming naar bijenvriendelijk beheer

Bijenslingers in de stad

Sfeerscheppers zoals passieflora steken de straat over. Het lijkt een spontane jungle. Toch zijn planning van een goede kabel op een voldoende hoogte, goede afspraken met de buurt en opvolging noodzakelijk. Zeker de moeite waard.

Gent

Gent, bijenvriendelijke stad

Ontharden waar kan!

Knap als ontharden in het DNA van de stad zit en er met regelmaat vaste plantenborders aangelegd worden. Stenen uitbreken is niet al-

leen interessant voor het klimaat en de waterhuishouding. De planten leveren ook heel wat nectar en stuifmeel voor bijen en hommels.

Wat hebben we BIJgeleerd in ...

Ichtegem

Bijenproject Ichtegem Zoemt!

Vaste plantenborders in een zandbed

Bij de vernieuwde stopplaats van de fietsas Oostende - Torhout werd gekozen voor een vaste plantenborder: kleurrijk en bijenvriendelijk. Speciaal hierbij is dat er een zandbed werd aangelegd als bodembedekking. De toekomst zal uitwijzen of zandbijen erin gaan nestelen. De ideale plantborder geeft nectar en stuifmeel van maart tot november.

Merksem (Antwerpen)

Fijn om een bij in Merksem te zijn

Zandbijen in de speeltuin

Wist je dat een zandbodem in de speeltuin een grote nestplaats is voor zandbijen? De losse bodem is ideaal voor de verticale gan-

gen. Wees gerust: deze zandbijen zijn niet gevaarlijk voor de kinderen.

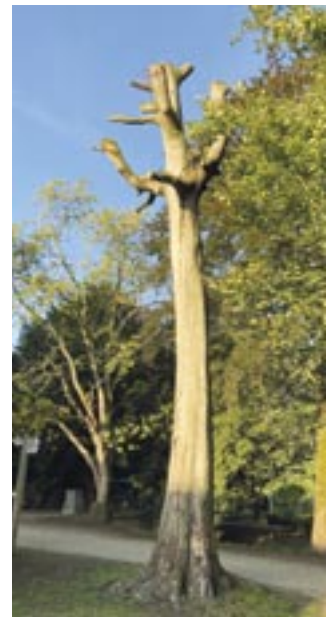
Mechelen

Bijenvriendelijke stad

Een dode beuk als een reuze bijenhotel

Het is niet altijd evident i.v.m. veiligheid om een dode boom te laten staan. Neem zeker de zijtakken weg. Onderzoek in Bokrijk leerde ons dat heel wat wilde bijensoorten een unieke nestplaats vinden in de oude kevergangen. Als de boom dan ook nog beschenen wordt door de zon, dan is deze heel interessant.

Wilrijk (Antwerpen)

WIBI - Wilrijkse Bij

Biodiverse tuinstraten

Een lovenswaardig project niet alleen voor bijen maar ook als voorbeeld van ontharding, bufferen van water en straatvergroening.

Burgerparticipatie is hierbij heel belangrijk. Hopelijk wordt deze trend verdergezet in Vlaanderen.

Gemeenten met
3 bijensymbolen

Beringen | Bijvriendelijk Beringen

Berlaar | Bloeiend Berlaar

Beveren | Beveren blijft verder zoemen

Brugge | Brugge, bijenvriendelijke stad

Damme | Bijenwerking Damme

Diksmuide | Diksmuide zoemt!

Genk | Bijenvriendelijk Genk

Genk | Bijenvriendelijke stad

Harelbeke | Harelbijke

Izegem | Izegem laat de bloemen zoemen

Knokke-Heist | Knokke-Heist blijft een 'place to Bee'

Koksijde | Draag je bloempje bij

Gemeenten met
3 bijensymbolen

Kontich | Kontich zoemt er op los

Leuven | Bijenvriendelijk Leuven

Liedekerke | Liedekerke zoemt

Mechelen | Mechelen, bijenvriendelijke stad

Roeselare | Wild #VANRSL

Torhout | Bijenvriendelijk Torhout

Antwerpen-Berendrecht-Zandvliet-Lillo | Polderzoemen

Antwerpen-Hoboken | Hobokense Biekes

Antwerpen-Merksem | Het is fijn in Merksem een bij te zijn

Antwerpen-Wilrijk | WIBI - Wilrijkse Bij

Avelgem | Bijenvriendelijk Avelgem

Brasschaat | Bezige Bijen in Brasschaat

Bredene | Bloemenweide

Gemeenten met
2 bijensymbolen

De Haan | Bijenvriendelijke gemeente

Denderleeuw | Bloemenweide speelbos Thontlaan

Dendermonde | Bij-aardige stad

Geel | Geel komt op voor bijen

Hoogstraten | Bijvriendelijk Hoogstraten

Hooglede | Blijje Bijje

Ichtegem | Bijenproject Ichtegem Zoemt!

Lanaken | Wild van bijen

Lint | Bijenvriendelijk Lint

Machelen | The Place 2 Bee

Meulebeke | Laat het zoemen bij de beren

Oostende | GeZoem aan Zee

Oostkamp | Oostkamp doet aan kruisverstuing

Oudenaarde | Bijenaarde

Oudsbergen | Bij-vriendelijk Oudsbergen

Gemeenten met
2 bijensymbolen

Overijse | Bijvriendelijke gemeente

Rumst | Bijvriendelijke groene elementen en bloemenweides

Sint-Katelijne-Waver | Bij-zondere gemeente

Sint-Niklaas | Sint-Niklaas zoemt!

Staden | Laat het zoemen met bloemen

Veurne | Op bijenpad in de stad

Wingene | Wingene in de bres voor bijen

Alken | Een hart voor bijen!

Antwerpen-Berchem | Bijrchem

Antwerpen-Borgerhout | Bijenvriendelijk beheer

Antwerpen-Deurne | Bij de Deurne

Antwerpen-Ekeren | Exclusief beheerd grasland

Anzegem | Bijenvriendelijke projecten

Arendonk | Bijenvriendelijk Arendonk

Begijnendijk | Bijzonder Begijnendijk

Blankenberge | Bijtjesberge

Brecht | Bye Bye Gazon

Gemeenten met
i bijensymbool

Buggenhout | Poelen Damstraat

De Panne | Bijentuinen en bloemenweides

Duffel | Bijenvriendelijke gemeente

Erpe-Mere | Speelbos Steenberg

Heusden-Zolder | Bloemrijke grasweides

Jabbeke | Bijenvriendelijk Jabbeke

Kruibeke | Bijen in de Wijnakkers

Landen | Kleur in het park

Merchtem | Bijenvriendelijk Merchtem

Mol | MooiMol Maait Minder

Nijlen | Officiële opening Week van de bij

Schilde | Bye Bye Gazon

Sint-Gillis-Waas | Bijenvriendelijk Sint-Gillis-Waas

Stekene | Stekene steekt

Tielt | Tielt is er ook BIJ

Vilvoorde | Bijenvriendelijk Vilvoorde

Willebroek | Bijenvriendelijk Willebroek

Zandhoven | Bye Bye Gazon

Zedelgem | Bijvriendelijk beheer

Zoersel | Bye Bye Gazon

Zwijndrecht | Diverse bijvriendelijke projecten

Blankenberge

Gemeente in bloei

De beste bloemenrealisaties in 2022

Openbaargroen
awards 2022

Door middel van het wedstrijdonderdeel 'Gemeente in bloei' willen VLAM en de VVOG de bloemenrijke beplantingen in de openbare ruimte in de bloemetjes zetten. In totaal zag de vakjury 47 bloemrijke gemeenten, en kende ze aan elke gemeente een score toe: 1, 2 of 3 bloemensymbolen. Er werden allerlei verschillende soorten toepassingen van bloeiende planten onder de loep genomen: éénjarigen, vaste planten, bloemenweides, bloembollen, bloeiende heesters, ... allen spelen ze een rol in de verfraaiing van het straatbeeld.

Al sinds 2004 reikt de VVOG op de finaledag van de Openbaargroen-Awards een aankondigingsbord uit aan elk deelnemend gemeentebestuur, waarop hun score te lezen is. Daarmee kunnen ze hun score kenbaar maken aan de bewoners en bezoekers van hun gemeente.

In de volgende pagina's wordt een overzicht gegeven van al het mooiste bloemenpracht dat de gemeenten ons hebben laten zien. Hoewel we een kurkdroge zomer achter de rug hebben, was de jury meermaals gecharmeerd door de bloemenweelde en de creatieve toepassingen ervan.

Wat opvalt is dat de traditionele toepassing van éénjarigen, bijvoorbeeld in hanging baskets of bloementorens, een populaire keuze blijft. Deze kleurrijke blikvangers worden al sinds jaren op strategische locaties geplaatst (aan het gemeentehuis, in winkelstraten, ...) en worden steeds positief onthaald door de gebruikers van de openbare ruimte.

Maar ook de meer duurzame meerjarige beplantingen worden nog steeds gebruikt. Ze winnen zelfs aan populariteit, onder andere omdat ze meer klimaatbestendig zijn en dus minder water nodig hebben. Ze bieden vaak ook meer voordelen voor de biodiversiteit, zeker wanneer men bijvriendelijke planten toepast. Sommige openbare besturen maken ruimte voor deze plantvakken door grote stukken straatstenen te ontharden en aan te planten, en daarvan worden wij natuurlijk dolgelukkig.

Gemeenten met 3 bloemensymbolen (p. 47)

Antwerpen-Berchem	Antwerpen-Berendrecht-Zandvliet-Lillo	
Antwerpen-Borgerhout	Antwerpen-Deurne	Antwerpen-Ekeren
Antwerpen-Hoboken	Antwerpen-Merksem	Antwerpen-Wilrijk
Beveren	Blankenberge	Brugge
De Panne	Denderleeuw	Diksmuide
Duffel	Genk	Harelbeke
Hasselt	Hoogdele	Izegem
Kontich	Leuven	Meulebeke
Oostende	Oudenaarde	Overijse
Roeselare	Rumst	Sint-Niklaas
Zwevegem		

Gemeenten met 2 bloemensymbolen (p. 50)

Avelgem	Beringen	Dendermonde
Kruibeke	Lint	Machelen
Mol	Stekene	Tielt
Torhout	Vilvoorde	Willebroek
Zwijndrecht		

Gemeenten met 1 bloemensymbool (p. 51)

Buggenhout	Damme	Landen
Peer		

Juryleden

VVOG | **Filiep Bouckenoghe**, directeur | **Leen Devinck**, openbaargroen-adviseur | **Peter Vandyck**, openbaargroen-adviseur | **Brecht Melotte**, openbaargroen-adviseur | **Vito Leyssens**, stafmedewerker | **Jos de Wael**, erelid | **Alvarez Vanhove**, erelid
 AVBS | **Jarne Depaepe**, consultant tuinaanleg | **Bart Verelst**, consultant tuinaanleg
 BFG | **Lisbeth Creemers**, consulente
 VLAM | **Marie Arnauts**, promotiemanager bloemen & groen
 Hogeschool Odisee | **Steven Meeus**, docent agro- en biotechnologie

Gemeenten met 3 bloemensymbolen

Antwerpen-Berchem | Berchem in bloei

Antwerpen-Berendrecht-Zandvliet-Lillo | Polder in bloei

Antwerpen-Borgerhout | Borgerhout in bloei

Antwerpen-Deurne | Deurne in bloei

Antwerpen-Ekeren | Bloemrijk Ekeren

Antwerpen-Hoboken | Hoboken in bloei

Antwerpen-Merksem | Moeten er nog bloemen zijn?

Antwerpen-Wilrijk | Wilrijk in bloei

Beveren | Beverse bebloeming

Blankenberge | Blankenberge bloeit

Brugge | Bebloeming met losse bebloemingselementen

Gemeenten met
3 bloemensymbolen

De Panne | Kleurrijke gemeente van duin tot polder

Denderleeuw | Volledig grondgebied van de gemeente

Diksmuide | Diksmuide in bloei!

Duffel | Gemeente in bloei

Genk | Duurzaam bebloemd

Harelbeke | Bloeistrukturen Harelbeke

Hasselt | Hasselt in bloei

Hooglede | Boeiend bloeiend

Izegem | Bloeiend Izegem

Kontich | Kontich bloeit

Gemeenten met 3 bloemensymbolen

Leuven | Fleurig Leuven 2022

Meulebeke | Meulebeke bloeit

Oostende | De smaak van Blauw en méér

Oudenaarde | Oudenaarde bloeit

Overijse | Bloeiende gemeente

Roeselare | Transitie van éénjarigen naar vaste planten

Rumst | Duurzame Bebloeming

Sint-Niklaas | Sint-Niklaas b(!)oeit!

Zwevegem | Zwevegem bebloemd

Gemeenten met
2 bloemensymbolen

Avelgem | Bloeiend Avelgem 2022

Beringen | Bebloeming Beringen

Dendermonde | Buren met groene muren

Kruibeke | Zet Kruibeke in de bloemetjes

Lint | Lint in bloei

Machelen | Bloeiend Machelen-Diegem

Mol | Bebloeming Mol

Stekene | Stekene straat!

Tielt | Tielt straat

Torhout | Torhout bloeit

Gemeenten met 2 bloemensymbolen

Vilvoorde | Vilvoord in bloei

Willebroek | Willebroek bloemrijk

Zwijndrecht | Bebloeming winkelstraat en gebouwen

Gemeenten met 1 bloemensymbool

Buggenhout | Plantvakken Lijneveldstraat

Damme | Bloeiende pleinen

Landen | Bebloeming in winkelcentrum

Peer | Groene gemeente 2022

Gemeente	Titel	categorie	resultaat	awards en labels	pag	Groene gemeente			Bijvriendelijke gemeente			Gemeente in bloei		
						Titel	resultaat	pag	Titel	resultaat	pag	Titel	resultaat	pag
Alken						Een hart voor bijen!		43						
Berchem (Antw.)	Ontharding Berchem	omgevingsgroen				Bijrchem		43	Berchem in bloei				47	
Berendrecht-						Zoemen in de polder		39	De polder in bloei				47	
Borgerhout (Antw.)	Ontharding en vergroening	tuinstraten	3e laureaat		25	Omvorming beheer		43	Borgerhout In bloei				47	
Deurne (Antw.)	Speelterrein Groene Sproet	speelgroen scholen	3e laureaat		21	Bij de Deurne		43	Deurne in bloei				47	
Deurne (Antw.)	Tuinstraat J. Olieslagersstraat	tuinstraten	4e laureaat		25									
Ekeren (Antw.)	Haag speeltuin Dragondersstr.	tuinstraten				Exten. beheerd grasland		43	Bloemrijk Ekeren				47	
Ekeren (Antw.)	Omvorming wijk	wijkpark	6e laureaat		27									
Hoboken (Antw.)	Korfbalveld Sorghvlied	buurtgroen				Hobokense Biekies		39	Hoboken in bloei				47	
Merksem (Antw.)	Een speelse koelteplek	speelgroen scholen	5e laureaat		21	Het is fijn om bij te zijn		39	Moeten er nog bloemen zijn?				47	
Merksem (Antw.)	Groene verbinding	groene ader												
Wilrijk (Antw.)	Ontharding Aziëlaan	tuinstraten	1e laureaat		24	WIBI - Wilrijkse Bij		39	Wilrijk in bloei				47	
Anzegem						Bijvriendelijke projecten		43						
Arendonk						Bijvriendelijk Arendonk		43						
Avelgem						Bijvriendelijk Avelgem		39	Bloeiend Avelgem 2022				50	
Begijnendijk						Bijzonder Begijnendijk		43						
Beringen	Vergroening erfgoedzone	begraafplaatsen				Bijvriendelijk Beringen		36	Bebloeming Beringen				50	
Beringen	Omvorming begraafplaats	begraafplaatsen	6e laureaat		9									
Beringen	LSM klimaatbomen	groene ader	6e laureaat		13									
Beringen	Laanbomen-rioleringsproject	groene ader	3e laureaat		13									
Berlaar	Den Bokal	omgevingsgroen	5e laureaat		17	Bloeiend Berlaar		36						
Beveren	Heraanleg groenperk	buurtgroen				Beveren blijft zoemen		36	Beverse bebloeming				47	
Beveren	Groenaanleg Gravendreef	groene ader	2e laureaat		12									
Beveren	Speelplein Bankwegelhof	speelgroen scholen												
Beveren	Heraanleg Ciamberlanidreef	groene ader	5e laureaat		13									
Blankenberge	Troostplek P. Decraene	themagroen	5e laureaat		23	Bijtesberge		43	Blankenberge Bloeit				47	
Brasschaat	Bosbegräafplaats Rustoord	begraafplaatsen	3e laureaat		9	Bezige bijen in Brasschaat		39						
Brasschaat	Multimove-pad	speelgroen scholen	4e laureaat		21									
Brasschaat	Laangroen Voshollei	groene ader												
Brecht						Bye Bye Gazon		43						
Bredene						Bloemenweide		39						
Brugge	Vergroenen K. Albert I-Laan	plantenperken	3e laureaat		19	Bijvriendelijke stad		36	losse bebloemings-elementen				47	
Brugge	Olva Assebroek	speelgroen scholen												
Brugge	De Triangel zitruimte	speelgroen scholen												
Buggenhout	Vergroening wijk Lentepark	plantenperken				Poelen Damstraat		44	Plantvakken Lijneveldstraat				51	
Damme	Onthardingsproject	plantenperken	6e laureaat		19	Bijenwerking Damme		36	Bloeiende pleinen				51	
De Haan						Bijvriendelijke gemeente!		40						
De Panne						Bijtuinen & bloemenweides		44	Van duin tot polder				48	
Deerlijk	Ontharding voortuinen	plantenperken	1e laureaat		18									
Deerlijk	Speelnatuur Chiro Joeki	speelgroen scholen	2e laureaat		20									
Denderleeuw	Heraanleg groenstrook	plantenperken	4e laureaat		19	Bloemenweide speelbos		40	Volledig grondgebied				48	
Denderleeuw	Grooten Moortelhoek	buurtgroen	5e laureaat		11									
Denderleeuw	Parking Moreelstraat	themagroen	4e laureaat		23									
Dendermonde	Speelplein 't Kraaiennest	speelgroen scholen				Bij-aardige stad		40	Buren met groene muren				50	
Diksmuide	Groen ontmoetingscentrum	omgevingsgroen				Diksmuide zoemt		36	Diksmuide in bloei				48	
Duffel						Bijvriendelijke gemeente		44	Gemeente in Bloei				48	
Erpe-Mere	Speelbos domein Steenberg	speelgroen scholen				Speelbos Steenberg		44						
Erpe-Mere	Ingroenen begraafplaatsen	begraafplaatsen	eervol											
Essen	Begraafpark Wildert	begraafplaatsen	4e laureaat		9									
Geel						Geel komt op voor bijen		40						
Genk	Welzijns-campus Portavida	omgevingsgroen	3e laureaat		17	Bijvriendelijk Genk		37	Genk, duurzaam bebloemd				48	
Genk	Parkeergebouw Thor Park	themagroen												
Genk	Genk in Bloei	themagroen	1e laureaat		22									

Gemeente	Titel	categorie	resultaat	awards en labels	pag	Titel	resultaat	pag	Titel	resultaat	pag
Gent	Ontharding Vogelenzangpark	wijkpark	2e laureaat		26	Bijvriendelijke Stad		37			
Gent	Inrichting Begijnhofdriespark	wijkpark									
Gent	Drie'S- Oostakkerdorp	omgevingsgroen	1e laureaat		16						
Harelbeke						Harelbijke		37	Bloestructuren Harelbeke		48
Hasselt									Hasselt in bloei		48
Heusden-Zolder						Bloemrijke grasweides		44			
Hooglede						Blijje Bije		40	Boeiend Bloeiend		48
Hoogstraten						Bijvriendelijk Hoogstraten		40			
Ichtegem	Landschapspark Stationsput	landschapsinrichting	3e laureaat		15	Ichtegem Zoemt!		40			
Izegem	Kerkplein Sint-Tillokerk	omgevingsgroen				Laat de bloemen zoemen		37	Bloeiend Izegem		48
Izegem	Binnentuin stadhuus Izegem	omgevingsgroen	2e laureaat		16						
Izegem	Buurtnatuur op De Mol	buurtgroen	6e laureaat		11						
Jabbeke	Wonderwoudje Nachtegaalstr	speelgroen scholen	6e laureaat		21	Bijvriendelijk Jabbeke		44			
Jabbeke	Beekvijverpark	omgevingsgroen	4e laureaat		17						
Jabbeke	Heraanleg begraafplaats	begraafplaatsen	2e laureaat		8						
Knokke-Heist						Een 'place to Bee'		37			
Koksijde						Draag je bloempje bij		37			
Kontich	Creatie buurtparkje	buurtgroen	4e laureaat		11	Kontich zoemt erop los		38	Kontich bloeit		48
Kontich	Herinrichting Wierookstuk	groene ader									
Kortrijk	Tinekesbos	landschapsinrichting	5e laureaat		15						
Kruikeke	Project gemeenteschool	speelgroen scholen				Bijen in de Wijnackers		44	Kruikeke in de bloemetjes		50
Lanaken						Lanaken wild van bijen		41			
Landen	Omvorming begraafplaatsen	begraafplaatsen	5e laureaat		9	Kleur in het Park		44	Bebloeming winkelcentrum		51
Landen	Onthardingsproject dorpsplein	buurtgroen	2e laureaat		10						
Leuven	Plantenlaboratorium	themagroen	3e laureaat		23	Bijvriendelijk Leuven		38	Fleurig Leuven 2022		49
Leuven	Hier dringt het door!	groene ader	1e laureaat		12						
Liedekerke						Liedekerke zoemt		38			
Lille	Speelzone Hof D'Intere	speelgroen scholen	1e laureaat		20						
Lint	Diamantstraat	buurtgroen	3e laureaat		11	Bijvriendelijk Lint		41	Lint in bloei		50
Lint	Hoog Heibos	wijkpark	5e laureaat		27						
Machelen	Binnentuin Kanthof	omgevingsgroen	6e laureaat		17	The Place 2 Bee		41	Bloeiend Machelen-Diegem		50
Machelen	Bosaanplanting groene ring	groene ader									
Mechelen	Autoparking wordt stiltebos	wijkpark	1e laureaat		26	Bijvriendelijke stad		38			
Merchtem	't Bosbosch	buurtgroen		Eervol		Bijvriendelijk Merchtem		44			
Meulebeke	Groen lint op de berm	landschapsinrichting	6e laureaat		15	Zoemen bij de beren		41	Meulebeke bloeit		49
Meulebeke	Warme Tuinen Meulebeke	themagroen	6e laureaat		23						
Mol	Speelgroen Rijtenhof	speelgroen scholen			0	Mooi Mol Maait Minder		44	Bebloeming Mol		50
Mol	Ontharding parkeerplaatsen	groene ader			0						
Nijlen						Opening Week van de Bij		45			
Oostende						GeZoem aan Zee		41	De smaak van Blauw		49
Oostkamp	Wijk Kroonhove	tuinstraten	2e laureaat		24	Kruisbestuiving		41			
Oudenaarde						Bijenaarde		41	Oudenaarde bloeit		49
Oudsbergen						Bij-vriendelijk Oudsbergen		41			
Overijse	Vergroening en verblauwing	groenblauwe as	1e laureaat		28	Bijvriendelijke gemeente		42	Bloeiende gemeente		49
Peer									Groene gemeente 2022		51
Roeselare						Wild #VANRSL		38	Transitie van éénjarigen		49
Rumst						Bijvriendelijke elementen		42	Duurzame bebloeming		49
Schildde	Hondenloopzone en wadi	wijkpark	4e laureaat		27	Bye bye gazon		45			
St.-Gillis-Waas	Speelplein Tweehagen	speelgroen scholen				Bijvriendelijk St-Gillis-Waas		45			
St.-Katelijne-W.						Bij-zondere gemeente		42			
Sint-Niklaas	Menapiërsark	landschapsinricht.	2e laureaat		14	Sint-Niklaas zoemt!!		42	Sint-Niklaas b(Loe)it!		49

Gemeente	Titel	categorie	resultaat	awards en labels	pag	Titel	resultaat	pag	Titel	resultaat	pag
Groene gemeente						Bijenvriendelijke gemeente			Gemeente in bloei		
Sint-Niklaas	Houtbriel	plantenperken	2e laureaat		18						
Staden						Zoemen met bloemen		42			
Stekene	Creatie Groene Poort	groene ader	4e laureaat		13	Stekene steekt		45	Stekene Straalt!		50
Tielt	Begraafplaats sterrekindjes	begraafplaatsen				Tielt is er ook Bij		45	Tielt straalt		50
Torhout	't Hoge Water	landschapsinricht	1e laureaat		14	Op bijenpad in de stad		38	Torhout bloeit		50
Torhout	Koningshoek	landschapsinricht.	4e laureaat		15						
Veurne						Op bijenpad in de stad		42			
Vilvoorde	Wilgenplein	buurtgroen	1e laureaat		10	Bijenvriendelijk Vilvoorde		45	Vilvoorde in bloei		51
Vilvoorde	Vergroening verkeersveilig	plantenperken	5e laureaat		19						
Wevelgem	begraafplaats Gullegem	begraafplaatsen	1e laureaat		8						
Willebroek						Bijenvriendelijk Willebroek		45	Willebroek bloemrijk		51
Wingene	Vergroening Hofakkerlaan	tuinstraten	5e laureaat		25	In de bres voor bijen		42			
Wingene	Bijentuin Meiboom	buurtgroen									
Wingene	Gem. zaadwinningsperceel	themagroen	2e laureaat		22						
Zandhoven	Dorpspark Massenhoven	wijkpark	3e laureaat		27	Bye bye gazon		45			
Zandhoven	Begraafplaats Kerk	begraafplaatsen									
Zedelgem	Elzenhoek	buurtgroen				Bijvriendelijk beheer		45			
Zedelgem	Zangersbos	buurtgroen									
Zoersel						Bye bye gazon		45			
Zwevegem									Zwevegem bebloemd		49
Zwijndrecht	Buurtpark Leo Metsstraat	buurtgroen	Eervol			Bijvriendelijke projecten		45	Bebloeming winkelstraat		51

Entente Florale Europe

Entente Florale Europe

Wie gaat als Vlaamse deelnemer in 2023 voor Europese roem?

Na een succesvol EFE-jaar met Diksmuide zijn we dit jaar, bij het in druk gaan van deze Groencontact, nog steeds op zoek naar een nieuwe kandidaat. De gesprekken waren nog niet ver genoeg gevorderd om dit hier bekend te maken. Misschien op de finaledag, maar zeker in Groencontact 2023/1 zullen we de kandidaat aan je voorstellen.

De VVOG begeleidt het stadsbestuur bij de opmaak van het wedstrijdossier en het organiseren van het jurybezoek. In de maandelijkse vergaderingen wordt er intensief samengewerkt met alle betrokken stedelijke diensten en organisaties om alles

voor te bereiden en in goede banen te leiden.

In de zomer gaat de vakjury op tournee en beoordeelt ze het groen-, klimaat- en leefmilieubeleid. Van alle geleverde inspanningen zullen ook de Vlaamse groendeskundigen kunnen genieten. Want zoals de traditie het wil wordt er een 'groensafari' met de talrijke inspirerende groenrealisaties georganiseerd.

In de aanloop hiervan belichten we in de jaargang 2023 van Groencontact aandacht aan het groen-, klimaat- en leefmilieubeleid van de kandidaat.

Wedstrijdcriteria

- ruimtelijke planning
- natuurlijke leefomgeving
- bebouwde omgeving
- landschapsplanning
- groene ruimtes
- beplantingen (bomenbeleid, heesters, vaste planten)
- milieueducatie
- participatie van inwoners en verenigingen
- toerisme en recreatie
- communicatie

Aanmoedigingsprijs

Voor het eerst geven we ook een aantal projecten een ‘aanmoedigingsprijs’. Dit zijn projecten die in hun categorie niet altijd in de top 3 scoren, maar op één of andere manier toch een speciaal verhaal zijn. Daarvoor verdienen ze een eervolle vermelding.

Erpe-Mere

Ingroenen begraafplaatsen

Zonder al teveel visie of plan heeft de begrafenisbeheerder reeds 10 jaar lang vrijgekomen plaatsen ingevuld met vaste planten. Zonder veel afspraken is hij er gewoon mee begonnen op eigen initiatief. Ondertussen heeft dit wel veel kleur en charme gebracht op deze begraafplaats. Misschien een beetje gezellige rommel, maar vooral een aanmoediging voor dit persoonlijk initiatief!

Landen

Omvorming begraafplaatsen

Omvorming van kiezel op hun begraafplaats, zo'n 12 cm werd afgegraven, naar gazon en bijen-vriendelijke beplanting en sier-

grassen. Dit werd als een soort proeftuin ingericht, om iedereen de kans te geven de voordelen ervan in te zien. Maar het viel goed en kreeg goeie commentaar. Voor deze moedige stap in een moeilijk context verdient Landen een aanmoediging.

Machelen

Binnentuin Kanthof

Aan de inkom van de serviceflats werd een kleine binnenplaats onthard en vergroend met vaste planten. Door zijn strategische ligging is dit een leuke welkom geworden. Het maximale werd er uitgehaald met gevelgroen, een zo lang mogelijke bloeiperiode en nieuwe verlichting. Deze kleine ingreep op een strategische plaats, tovert elke dag een ‘goed

Foto Erpe-Mere

gevoel’ bij de bewoners. Daarom verdient dit een aanmoediging.

Zwijndrecht

Buurtpark Leo Metsstraat

Door de aankoop van een perceel kon er een groenzone worden aangelegd die de trage verbinding vormt tussen de twee doodlopende straten. De oude hangar die op het perceel stond werd afgebroken en alle grond rondom werd verwijderd en voorzien van nieuwe. Het park werd volledig in eigen regie uitgevoerd. Mocht hier verkaveld worden zou dit vrij logisch geweest zijn. Maar het gemeentebestuur nam een moedige beslissing om dit aan te kopen en een parkje aan te leggen. Daarvoor verdient dit een aanmoediging.

Merchtem

’t Bosbosch

Deze kleine wildernis is een miniparkje met het oog voor educatieve en recreatieve functies. Ontwerp en aanleg gebeurde door de leerlingen van de tuinbouwschool van Merchtem. Er is een openluchtklas, fruit haag, bloemenweide, wadi, wilgentunnel, ... en dit op slechts 650m². Met veel aandacht voor communicatie, bijenkastjes, geboorteplaats, oorwormpotjes, egelhuisjes, kikker- en paddenhuis,... Dat de leerlingen van een tuinbouwschool zoveel kunnen realiseren voor een buurt, verdient een aanmoediging!

Foto boven Landen

Foto onder Merchtem

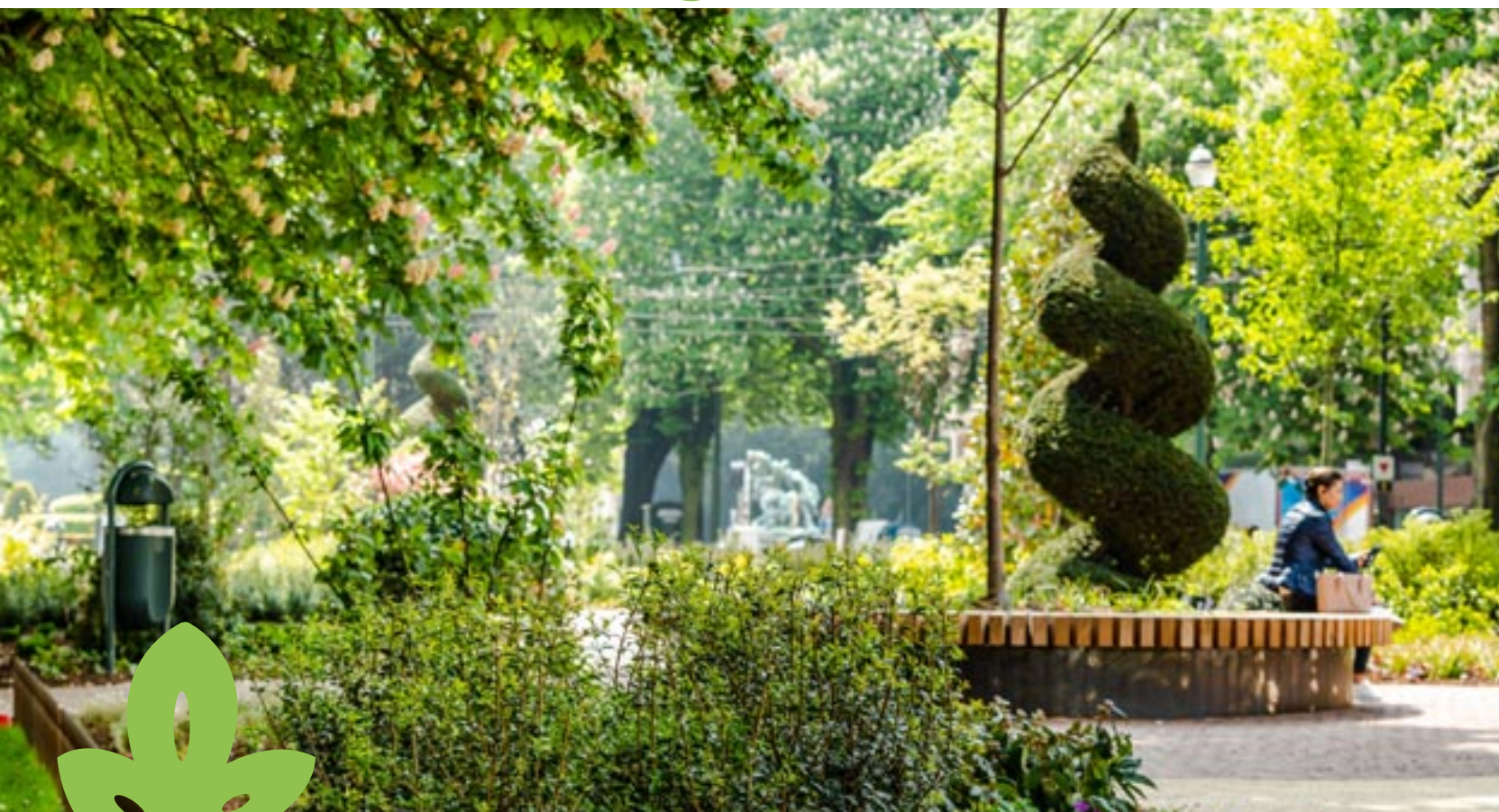
Foto boven Machelen

Foto onder Zwijndrecht

De landschapsaannemer die de
PUBLIEKE RUIJITE verfraait, verbetert en
vergroent!

Krinkels

www.krinkels.be